

Xəbər
**Vergi ödəməkdən
imtinaya
görə cəza
ağırlaşdırılır -
3 ilədək
həbs**
yazısı səh.12-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 4 may 2016-cı il Çərşənbə № 96 (6417) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Prezident Vətən müharibəsi modelinə keçir

Ekspertlərə görə, bunu prezidentin cəbhə bölgəsində verdiyi bəyanatlar da təsdiq edir

yazısı səh.7-də

Qardaşı Füzuli Ələkbərovun ölkədən köçməsi xəbərindən danışdı

yazısı səh.13-də

İlqar Məmmədov hələ də Şəki təcridxanasında saxlanılır

yazısı səh.13-də

Dollar yazdan "salamat" çıxacaq, yayda isə...

yazısı səh.12-də

Eldar Mahmudovun maddələri bilindi

yazısı səh.13-də

Ermənistan və Rusiya mətbuatının savaşa xəbərlərinin pərdəarxası

yazısı səh.6-də

Axtarışda olan sabiq mətbuat katibi virtual aləmdə də yoxa çıxdı

yazısı səh.4-də

Türkiyə Avropa ölkələri ilə viza rejimini ləğv etdi

yazısı səh.9-də

Ordumuz Qarabağda ermənilərin məskunlaşmasına son qoyub

yazısı səh.8-də

Rəhim Qaziyevin təhqirlərinə "Yeni Musavat" dan cavab: "Allah ona..."

yazısı səh.4-də

90 sayılı dairədə hakimiyyətin gizli namizədi ola bilər

yazısı səh.7-də

Hacı Məmmədov Qobustan həbsxanasına köçürülməsini istəyir

yazısı səh.3-də

Çəkişən global güclər Güney Qafqazda toqquşacaq?

ABS AZƏRBAYCANIN "QƏRB QAPISI"NI

NƏZARƏTƏ GÖTÜRÜR - İLGİNC GƏLİŞMƏ

Gürcüstan uğrunda Rusiya ilə rəqabət şiddətlənir; bu rəqabət 45 milyardlıq Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin də taleyini müəyyən edəcək; Kremlin Qarabağa sülhməramlı yerləşdirmək planının baş hədəfi belli olur; Batumiyə yüzlərlə Amerika tankı gətirilir...

yazısı səh.9-də

Ermənistan "DQR"-in tanınması prosedurunu işə saldı

Düşmən ölkə Azərbaycanın təmas xəttinə çoxlu sayda canlı qüvvə və hərbi texnika çıxartdığını həyəcanla dünyaya bəyan edir; Ter-Petrosyan Xankəndində separatçı liderlə görüşdən sonra müəmmalı mövqə sərgilədi; işğalçı həm qorxur, həm də qorxutmağa çalışır

yazısı səh.11-də

**Elnur Aslanov
təkzib, faktlar
isə təsdiq
edir-araşdırma**

yazısı səh.5-də

**Novella Cəfəroğlu:
"Ailəm İsraili
seçib, mən öz
dövlətimi..."**

yazısı səh.10-də

**Mənsimovun
biznesi
böhranda-
hotelini satır**

yazısı səh.3-də

Sankt-Peterburq şəhərinə baş konsul təyin olundu

Azərbaycanın Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərində baş konsulu təyin olunub. Bununla bağlı prezident İlham Əliyev sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, Sultan Məhəmməd oğlu Qasımov Azərbaycanın Rusiya Federasiyasının Sankt-Peterburq şəhərində baş konsulu təyin edilib.

Düşmənin 12 texnikasını məhv edən zabit danışdı

Aprelin əvvəlində Azərbaycan ordusu erməni silahlı qüvvələrinin təxribatının qarşısını alaraq əks hücum keçdi. Ordumuz müxtəlif istiqamətlərdə bir sıra yüksəklikləri ələ keçirə bildi. Belə döyüşlərin gətirdiyi və ordumuzun qələbə qazandığı yerlərdən biri də Goranboyun Tapqaraqoyunlu kəndinin yaxınlığında yerləşən, Tərtərin Talış kəndi yaxınlığında olan yüksəkliklərdir. Bu strateji əhəmiyyətli yerləri əldə edərək Azərbaycan Ordusunun zabitləri şücaət göstərilib.

APA-nın qərb bürosunun xəbərinə görə, həmin döyüşlərdə fərqlənən hərbiçilərdən biri də kapitan Mirdamət Bağırovdur: "Aprelin əvvəllərində düşməni təxribatının qarşısını almaq məqsədilə düşmənin üzərinə yeridik. Xeyli sayda şəxsi heyətinin təkəri, zirehli texnikalarını məhv etdik. Onlar bizim gücümüzü görüb, silahlarını atıb qaçmağa məcbur oldular. Şəxsi heyətdə ruh yüksəkliyi var idi. Mən düşmənin 12 təkəri və zirehli texnikasını məhv elədim".

Zabit Ali Baş Komandanın əmrini gözlədiklərini, hər an düşməni tapdığı altında olan torpaqlarımızı azad etməyə hazır olduqlarını bildirib.

Qeyd edək ki, Mirdamət Bağırov xidmətdə göstərdiyi şücaətə görə Ali Baş Komandan, prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə 3-cü dərəcəli medalla təltif olunub.

"Bakı-2015" beynəlxalq "Emmi" mükafatına layiq görülüb

Bakı-2015 Avropa Oyunlarının açılış mərasimi beynəlxalq "Emmi" mükafatına layiq görülüb. Gənclər və İdman Nazirliyinin mətbuat xidmətindən virtualaz.org-a verilən məlumata əsasən, bu il martın 24-də baş ofisi Nyu-Yorkda yerləşən Milli Televiziya Sənədi və Elm Akademiyası 43-cü "Emmi" mükafatı üçün Azərbaycanın Avropa Oyunlarının açılış mərasimi ilə bağlı 6 nominasiya üzrə namizədliyini irəli sürdüyünü açıqlayıb.

Qaliblərin elan olunması mərasimi aprelin 29-da Los-Ancelesdə baş tutub. Bakı 2015 Avropa Oyunlarının açılış mərasimi iki nominasiya üzrə qalib gəlib. Bunlar işıq rejissorluğu və canlı musiqi üzrə "Sound mix" nominasiyasıdır.

Cəlilabadda iranlılardan avtomat silah və heroin tutuldu

Daxili İşlər Nazirliyinin Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsi əməkdaşlarının Cəlilabad rayonunun Cəfəri kəndi ərazisində həyata keçirdikləri əməliyyat tədbirləri ilə İran İslam Respublikasının vətəndaşları - əvvəllər məhkum olunmuş Fərhəngi Məhəmməd və Rəhim Fərəci, həmçinin rayon sakini Cabir Kazımova saxlanılıblar. Bu zaman İran vətəndaşları silahlı müqavimət göstərməyə cəhd etsələr də polis əməkdaşlarının çevikliyi və peşəkarlığı sayəsində zərər-sizləşdiriliblər.

Üzərlərinə baxış zamanı onlara məxsus çantadan 5 kiloram narkotik vasitə olan heroin, "Kalaşnikov" markalı avtomat və ona aid 28 ədəd patron, içərisində 5 ədəd patron olan "Torun" markalı ov tüfəngi, gecəgörmə cihazı və digər xüsusi avadanlıqlar aşkar olunaraq götürülüb.

İlkin dindirmə zamanı Fərhəngi Məhəmməd və Rəhim Fərəci narkotik maddələri Cabir Kazımova satmaq niyyəti ilə gətirdiklərini bildiriblər.

Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanılıb. İstintaq aparılır.

"Qaya Mətbuat Yayımı" MMC!

- İstənilən qəzet və jurnallar həm də sərfəli qiymətə:
 - Əgər siz qəzet və jurnalların rahatlıqla evinizə və ya ofisinizə çatdırılmasını;
 - Mətbuatı aldıqdan sonra abunə haqqını ödəmək və bu ödənişin formasını sərbəst seçmək hüququndan istifadə etmək;
 - Tirajınızda lazım gəldikdə dəyişikliklər etmək;
Ən başlıcası ayda 26 dəfə nəşr olunan
"Yeni Müsavat" - 0.60 AZN
və bundan əlavə 2500 adda yerli
və xarici nəşrlər.
 - Abunə yazılmaq üçün uzağa getmək lazım deyil.
Telefonla zəng etməyiniz kifayətdir:
Bakı şəh. 564-63-45; 598-35-22
 - Respublikanın digər böyük şəhərlərinə də abunə qəbul olunur.

"Şahdəniz-2" ilə bağlı 1,5 milyardlıq müqavilə imzalanıb

"Şahdəniz" konsorsiumu mayın 3-də "Mərhələ -2" layihəsi çərçivəsində dərin sulara sualtı hasilat sistemlərinin daşınması və quraşdırılması üçün dəyəri 1,5 mlrd dollar olan yeni müqavilə imzalayıb.

Bir ton ölü heyvan əti aşkarlandı

Daxili işlər orqanları tərəfindən əhalinin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, insan orqanizminə ciddi zərər vuran, istifadəyə yararsız yeyinti məhsullarının satışının qarşısının alınması istiqamətində əməliyyat tədbiri həyata keçirilib.

Daxili İşlər Nazirliyindən "Qafqazinfo"ya verilən məlumata görə, Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsinə Xaçmaz rayonunda məşşəyi məlum olmayan ətin satılması barədə əməliyyat məlumatı daxil olub.

Keçirilən təxirəsalınmaz tədbirlər nəticəsində rayon sakini Namiq Ağayev 1 ton məşşəyi məlum olmayan əti satmaq istəyən zaman saxlanılıb.

Araşdırmalarla məlum olub ki, saxlanılan şəxs Xaçmaz və ətraf rayonlardan əldə etdiyi xəstə və ölü heyvanların ətinin Bakı şəhərində satışını təşkil etmək istəyib.

Ekspert rəyi ilə müəyyən edilib ki, aşkarlanan əti istifadəyə tam yararsızdır və insan sağlamlığına ciddi təhlükə yarada bilər.

Qeyd edilən faktlarla bağlı Baş İdarənin İstintaq Şöbəsinə cinayət işi başlanılıb.

Azərbaycanda vertolyot satılır - 130 minə

Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi rəsmi qurumlara məxsus vertolyotları satır.

Komitə yanında Hərbiçilərin Təşkilatı üzrə Auktsion Mərkəzindən "Qafqazinfo"ya verilən məlumata görə, mayın 24-də keçiriləcək hərracda 3 vertolyot satışa çıxarılacaq.

Vertolyotların start qiyməti təxminən 130 min manatdır.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

"BP-Azerbaijan" şirkətinin ("Şahdəniz" layihəsinin operatorudur) yaydığı məlumatda bildirilir ki, bu müqavilənin icrası BOS Shelf LLC, Saipem Contracting Netherlands B.V. və Star Gulf FZCO şirkətlərindən ibarət konsorsiuma həvalə edilib.

Müqavilə çərçivəsində görülməli işlərə dərin sulara layihənin beş cinahının hamısında sualtı hasilat sistemlərinin və sualtı qurğuların daşınması və quraşdırılması məqsədilə "Xankəndi" adlı yeni sualtı tikinti gəmisinin idarə edilməsi və istismar daxildir.

BP-nin "Şahdəniz-2" layihəsinin dəniz və sualtı işlər proqramı üzrə vitse-prezidenti Frenk Uilson demişdir: "Bu əməkdaşlıqda biz nəhəng "Şahdəniz-2" layihəsinin tikinti işlərini birlikdə irəli aparacağıq. Bakı Gəmiqayırma Zavodunda tikilməkdə olan qabaqcıl xüsusiyyətlərə malik yeni "Xankəndi" gəmisi "Şahdəniz-2"nin sualtı qurğularının daşınması və quraşdırılmasında əsas işləri görəcək. Bu qurğular Xəzərdə indiyədək quraşdırılmış ən böyük su-

altı hasilat sistemi olacaq".

Bu müqavilə çərçivəsində görülməli işlərin 2022 ilin ortalarına qədər başa çatdırılması planlaşdırılır. 2022-2027-ci illər arasında şərq-cənub, şərq-şimal və qərb-cənub sualtı cinahlarında qalan fontan armaturlarının, sualtı birləşdirici kablərlərinin və birləşdirici asqıların quraşdırılması işləri əhatə etmək məqsədilə müqavilənin daha beş il müddətinə uzadılmaq imkanı da var. İşlərin həcminə həmçinin 2019-cu ildə "İsrafil Hüseynov" gemisindən barjının yenidən işlərə cəlb olunması və dərin sulara axın xətlərinin quraşdırılmasının ikinci mərhələsi üzrə işlər də daxildir.

"Şahdəniz-2" və Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin genişləndirilməsi layihələri üzrə işlər ilk qazın 2018-ci ildə əldə edilməsi planına uyğun irəliləyir və Azərbaycan və Gürcüstan ərazisində mühəndis-layihələndirmə, təchizat-tedarük və tikinti işləri də daxil olmaqla, layihənin ümumilikdə 70%-dən çox hissəsi tamamlanıb.(contact.az)

Yayboyu pulsuz internet
 İndi çəkdir, sentyabra qədər pulsuz istifadə et!

CityNet

"Nar-CityNet"dən yeni abunəçilər üçün daha bir sərfəli kampaniya

1 aylıq ödəniş et, 5 ay istifadə et!

1 may 2016-cı il tarixdən etibarən, "Nar-CityNet"ə abunə olan istifadəçilər sentyabr ayı üçün öncədən 1 aylıq ödəniş etməklə fiber-optik internet və IPTV xidmətlərindən 5 ay müddətində istifadə edə biləcəklər. Bu kampaniyadan yararlanmaqla yeni abunəçilər "Nar-CityNet" xidmətlərindən 4 ay ərzində tamamilə pulsuz istifadə edə biləcəklər.

Hazırda "Nar-CityNet" Bakı şəhəri və Qaradağ rayonunun Sahil qəsəbəsi ərazisində FTTB və ADSL texnologiyaları əsasında yüksək sürətli sabit internet və IPTV xidmətlərini təklif edir. Xidmətlərdən yararlanma və qoşulma (012) 5377777 əlaqə nömrəsi və *1177 qısa nömrəsi, eləcə də www.narcitynet.az ttp://www.narcitynet.az saytı üzərindən mümkündür.

Xatırladaq ki, çoxfunksiyalı rabitə strategiyası çərçivəsində "Nar" mobil operatoru ölkənin ən iri sabit internet provayderlərindən biri olan "CityNet"-i satın almışdır. "Nar-CityNet" layihəsi "Nar"-ın çoxfunksiyalı rabitə strategiyası, ev və biznes üçün yüksək sürətli və keyfiyyətli sabit internet xidmətlərinin rəqabətə davamlı qiymətlərlə təqdim edilməsini nəzərdə tutan uzunmüddətli proqramdır.

Daha ətraflı məlumatı www.nar.az ttp://www.nar.az internet sahifəsindən öyrənmə bilərsiniz.

Allahşükür Paşazadənin bölgə nümayəndələri bəlli oldu

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi (QMI) bölgə qazıları və səlahiyyətli nümayəndələrinin tam siyahısını açıqlayıb.

Qeyd edək ki, səlahiyyətli nümayəndələr QMI sədrinə təbədir. Onlar öz fəaliyyətləri zamanı idarə sədrinin verdiyi tapşırıqları yerinə yetirməyə borcludurlar.

"Report"un məlumatına görə, səlahiyyətli nümayəndələrin fəaliyyəti bölgə qazıları və QMI-nin Təşkilat Şöbəsi tərəfindən əlaqələndirilir. QMI-nin struktur bölmələri səlahiyyətli nümayəndələrə öz səlahiyyətləri çərçivəsində tapşırıqlar verə bilər. Səlahiyyətli nümayəndələr QMI sədrinin müəyyən etdiyi bölgələrə təhkim olunurlar. Səlahiyyətli nümayəndəyə vəzifələrinin icrasına görə haqq ödənilir. Ödəmənin qaydası QMI sədri tərəfindən müəyyən edilir. QMI sədri tərəfindən səlahiyyətli nümayəndəyə onun səlahiyyətini təsdiq edən vəsiqə verilir. Səlahiyyətli nümayəndələr öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyini, İdarənin fəaliyyətini tənzimləyən normativ-hüquqi aktları, idarənin Nizamnaməsini, QMI Sədrinin əmrlərini, Qazılar Şurasının qərarlarını və müvafiq Əsasnaməni rəhbər tutur.

Telekanal prezidenti vəfat edib

İnterAz televiziya kanalının prezidenti, tanınmış jurnalist Saleh Xudiyev Bakıda dünyasını dəyişib.

Bu barədə modern.az-a telekanaldan məlumat verilib. Bildirilib ki, Saleh Xudiyev uzun sürən xəstəlikdən sonra vəfat edib.

Saleh Aydın oğlu Xudiyev 4 may 1955-ci ildə Ağdam rayonunda doğulub. Orta məktəbi bitirdikdən sonra Ağdam Kənd Təsərrüfatı Texnikumuna daxil olub. Ali təhsil almaq üçün sənədlərini Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri İnstitutuna verib. Oranı bitirdikdən sonra neft daşlarında çalışıb. İdarə rəisi vəzifəsinə qədər irəli çəkilib. 1986-1991-ci illər ərzində xaricə ezam olunub. Ezamiyyət-dən qayıtdıqdan sonra "Azmas" teleşirkətini yaradaraq baş direktor vəzifəsini icra edib.

Bir müddət sonra "Mir" televiziya şirkətinə dəvət alıb. Yeni modelli bir teleşirkət qurmaq arzusu onu rahat qoymadığından yeni bir qurumu "Sara" teleradio şirkətini yaradıb. Lakin bir müddət sonra bu şirkətdən uzaqlaşdı. 2001-ci ildən İnterAz televiziya şirkətinə rəhbərlik edib.

Son iki ildə müxalifət düşərgəsində pərakəndəlik hökm sürür. Müxalifət düşərgəsinin böhranlı durumda olmasının kökündə məhz bu pərakəndəlik, bir-birinə qarşı kəskin münasibət dayanır. Təcrübə göstərir ki, müxalifət partiyaları arasında birlik, bloklaşma mövcud olduğu zamanlarda düşərgə daha güclü və proseslərə təsir etmək imkanına sahib olur.

Ekspertlər bildirir ki, bir tərəfdən hakimiyyətin apardığı siyasət nəticəsində bu qurumlar tamam tükənmiş vəziyyətdədirlər, digər tərəfdən, onların zəifləməsində, indiki vəziyyətə düşməsində özlərinin də günahları var. Müxalifət partiyalarının birləşə bilməməsi, bir-birinə az qala düşmən kimi yanaşması onların zəifləməsinə səbəb olan amillərdəndir. Müstəqil siyasi təhlilçilər hesab edir ki, bu gün müxalifətin birləşməsi çox çətin. Ola bilsin ki, ölkədəki problemlərin fonunda bəzi siyasi qurumlar meydana çıxa bilərlər.

Müxalifət düşərgəsinin tanınmış partiyalarının ortaya qoyduğu mövqe də bunu deməyə əsas verir. AXCP bəyan edir ki, ölkədə yeganə real müxalif partiya məhz odur və müxalifət birliyi isə Milli Şura'dır. Başqa birliyə ehtiyac yoxdur.

KXCP, AXP, VIP, Ümid Partiyası, Azadlıq Partiyası, ALDP və digər bir neçə partiya isə "Böhran koalisiyası" adlı məsləhətçi tipli bir format yaradıblar. Onlar da hesab edirlər ki, bu format müxalifət birliyidir.

Müxalifətdə birlik və bloklaşma mümkün görünür

Düşərgədəki partiyalarda "hazırda bloklaşmaya ehtiyac yoxdur" fikri kök atıb

Müsavat Partiyasına gəlincə, partiyanın Divan üzvü, sabiq deputat İkrəm İsrəfil bildirdi ki, hazırda birlik, blok yaratmasına ehtiyac yoxdur: "Son 20 ildə müxalifət adına fəaliyyət göstərən siyasi partiyaların, ictimai təşkilatların müxtəlif adlar altında birlikləri, blokları olub. Əsasən seçkilər öncəsi belə birliklər yaranıb, fəaliyyət göstərərək və seçkilərdən sonra da buraxılıb. Ümumiyyətlə, seçkilərarası

dövlərdə partiyaların hansısa ad altında birlik yaratmasına ehtiyac olmadığını düşünürəm. Hətta hesab edirəm ki, indiki halda birlik yaratmaq zərurəti olsa belə, reallaşması çox çətin olar".

AMİP katibi Əli Orucov isə bildirdi ki, müxalifət düşərgəsində birliyə çox nadir hallarda nail olunub və bunların da ömrü çox uzun çəkməyib. Bloklaşmalar ancaq seçki dövrlərində olub. Bu

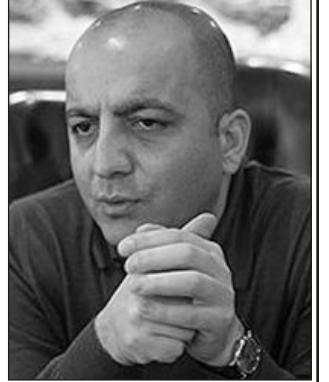
birliklər və bloklaşmalar yarananda da əsasən liderlərin iradəsi həlledici rol oynayıb. Odur ki, uğurlu nəticələr verməyib, əksinə müxalifətdaxili gərginliyi bir az da artırılmasına rəvac verib: "Son seçkilərdən sonra qarşıda hansısa seçki prosesi gözənilmədiyindən və cəmiyyətdə hərəketlilik müşahidə edilmədiyindən bloklaşma mövzusu aktual deyil hələlik. Amma inteqrasiya meyillərinin artırılmasına, sıx əməkdaşlığın qurulmasına və etimad mühitinin yaradılmasına zərurət var. Çünki müxalifət düşərgəsi o qədər pərakəndədir, o qədər passivləşib ki, bu durumdan birdən-birə çıxmaq müşküldür. Amma hesab edirəm ki, çıxış yolu və işıq ucu var. Yeter ki, ortaya iradə və səmimiyyət qoyulsun".

□ Etibar SEYİDAĞA

Mənsimovun biznesi böhranda - hotelini satır

Mənbəmiz deyir ki, "Palmali" prezidenti, eləcə də Türkiyənin istirahət bölgələrində biznesi olan digər oliqarxlar da hazırda çıxılmaz duruma düşüblər

Azərbaycanlı iş adamı, "Palmali" Şirkətlər Qrupunun prezidenti Mübariz Mənsimov Bodrumdakı hotellərindən birini satır.

Mübariz Mənsimov

Ünlü iş adamının Bodrumda dörd hoteli var. Bunlar "PalmaLife Bodrum", "PalmaLife Marina Hotel", "Boutique Hotel" və "PalmaLife Lənkeran"dır. Məlumatda iddia olunur ki, satışa çıxarılan hotelə bir neçə aydır ki, ciddi maliyyə problemi yaşanıb və hətta işçilərin məvacibini ödəmək belə problemdir. Üstəlik, bu yay Rusiyadan Türkiyəyə turist yasağı ölkənin bütün kurort zonalarının hotellərinə çox ciddi problem yaradıb ki, bu sırada Mənsimov da var.

Holdinqin rəsmi saytında adlarını sadaladığımız hotellərin hər biri haqda ayrıca məlumat var və rezervasion üçün açıqdır. Amma mənbəmiz deyir ki, M. Mənsimov, eləcə də istirahət bölgəsində biznesi olan digər oliqarxlar da hazırda çıxılmaz duruma düşüblər. Qeyd edək ki, ötən ilin sonunda M. Mənsimov müsahibələrindən birində demişdi ki, turizm sahəsindəki bəzi aktivlərini satmağı nəzərdə tutur. M. Mənsimov Bodrumdakı "PalmaLife Bodrum" istirahət kompleksinin hətta "LUKoil" prezidenti Vahid Ələkbərova satılacağı da iddia olunurdu.

Maraqlıdır ki, elə ötən il M. Mənsimov Türkiyənin Bodrum bölgəsində dövlət mülkiyyətində olan 400 min kvadratmetrlik ərazinin satışına dair keçirilən tenderin qalibi olmuşdu. Rəsmi məlumata görə, M. Mənsimovun sahibi olduğu "Palmali Group Company" ərazini almaq üçün ən yüksək məbləği - 370 milyon TL təklif edib və bu rəqəm ən yüksək olduğundan qalib olub.

Qeyd edək ki, Bodrum Türkiyənin Muğla vilayətinin tərkibindəki ən inkişaf etmiş turizm zonalarındandır.

Yeri gəlmişkən, əsasən Rusiyanın daxili sularında yük daşımaları ilə məşğul olan "Palmali" Qərbin Rusiyaya qarşı tətbiq etdiyi sanksiyalardan da ciddi ziyanə düşüb. Rusiyanın müxtəlif ticarət nişanlarının və xüsusən də neft məhsullarının dünyanın müxtəlif ölkələrinə daşınmasında aparıcı paya malik olan şirkət sanksiyalar səbəbindən bu gəlirdən də məhrum olub və nəticədə də ciddi maliyyə böhranı ilə üzləşib.

Məlumatla görə, şirkət rəhbərliyi yaranmış situasiyanın vurduğu zərərin sarsıdıcı effekt verməməsi üçün müxtəlif yollar arayıb. Bunlardan biri kimi isə "Palmali"-nin ayrı-ayrı ölkələrdə fəaliyyət göstərən ofislərinin bir qisminin bağlanması nəzərdə keçirilir. Hazırda 20-dən artıq ölkədə nümayəndəliyi olan şirkət bunlardan yarısının fəaliyyətinə son vermək niyyətindədir. Bundan başqa, şirkətlər qrupuna daxil olan bütün kommersiya qurumlarında ciddi ixtisarlara aparılacağı da deyilir. Bir müddət əvvəl ANS-ə müsahibəsində M. Mənsimov bu tip məlumatları təkzib edib.

M. Mənsimovun mövqeyini də dərc etməyə hazırıq.

□ "Yeni Müsavat"

Aldatma yolu ilə əmlaka ziyan vuranlar həbs olunacaqlar

Azərbaycanda aldatma və ya etibardan sui-istifadə etmə yolu ilə əmlaka ziyan vuranlar cərimələncək və ya həbs olunacaqlar. Milli Məclisdən bildirilib ki, İnzibati Xətalər Məcəlləsinə yeni əlavənin edilməsini nəzərdə tutan layihəyə əsasən, aldatma və ya etibardan sui-istifadə etmə yolu ilə mülkiyyətçinin və ya sair sahibin əmlakına talama əlamətləri olmadan az miqdarda ziyan vurmaya görə 500 manatdan 1000 manatadək cərimə tətbiq ediləcək və ya işin hallarına görə xətanı törədənin şəxsiyyəti nəzərə alınmaqla, bu tədbirlərin tətbiqi kifayət sayılmadıqda isə iki ayadək müddətə inzibati həbsin tətbiq olunması təklif edilir.

Qeyd edək ki, burada "az miqdarda" dedikdə, 3000 manatdan yuxarı olmayan məbləğ başa düşülür.

İnzibati Xətalər Məcəlləsinə edilən yeni dəyişikliklər layihəsinə əsasən, xırda talamaya görə də cərimələrin məbləği artırılır.

Yeni layihəyə əsasən, xırda talama, yəni oğurlama, mənimləmə, israfçılıq, qulluq mövqeyindən sui-istifadə və ya dələduzluq yolu ilə öz gəsinin əmlakını talamağa görə cərimələrin məbləğinin 200 manatdan 250 manatadək olması (hazırda yüz manatdan yüz əlli manatadəkdir) və ya bu tədbirlərin tətbiqi kifayət sayılmadıqda isə iki ayadək müddətə inzibati həbs tətbiqi təklif edilir.

Hazırda talanmış əmlakın dəyəri otuz manatdan yuxarı olmadıqda, bu, xırda talama hesab edilir. Yeni layihədə isə talanmış əmlakın dəyəri 100 manatdan yuxarı olmadıqda, bunun xırda talama hesab edilməsi təklif edilir. ("Trend")

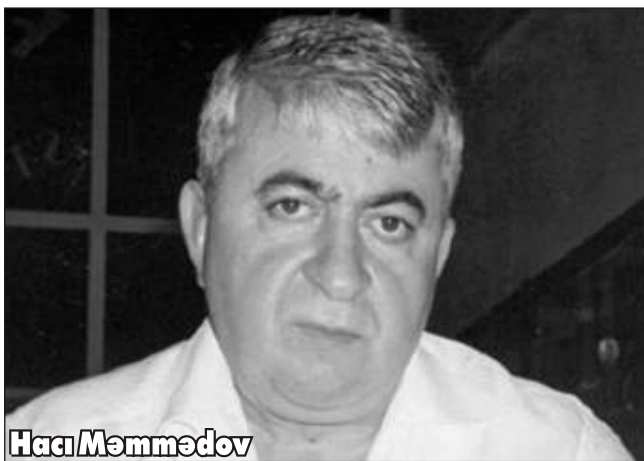
Hacı Məmmədov Qobustan

həbsxanasına köçürülməsini istəyir

Ömürlük həbsə məhkum edilmiş Hacı Məmmədov hazırda həkim nəzarətində saxlanılır

Daxili İşlər Nazirliyinin (DİN) Baş Cənabət Axtarış İdarəsinin keçmiş baş əməliyyat müvəkkili, bir sıra sifarişli qətlər və sifarişli adam oğurluğunda ittiham edilərək ömürlük həbsə məhkum edilmiş Hacı Məmmədov Penitensiar Xidmətin Müalicə Müəssisəsinə köçürüblər. Hacı Məmmədovun 11 il əvvəl həbs edildikdən sonra ilk dəfə yerləşdirildiyi təcridxanadan köçürülməsi onun blokadadan çıxması kimi qiymətləndirənlər də var.

Vəkil Afət Qaziyeva "Yeni Müsavat"a deyib ki, Hacı Məmmədovun səhhətində problem yaranıb: "Mən bu haqda danışmaq istəmirəm. Onunla görüşməmişəm. Buna hələlik zərurət

Hacı Məmmədov

yoxdur. Onu səhhətində yaranan problemlə bağlı ora köçürüblər. Hazırda orada həkim nəzarətində saxlanılır".

Bu, H. Məmmədovun müalicə adı ilə saxlanıldığı təcridxanadan ilk köçürülməsi deyil.

Həbsə alınandan sonra H. Məmmədov saxlanıldığı kamerdada özünü asmışdı. Lakin nəzarətçilər onu boynuna keçirdiyi ilgəkdən vaxtında ayıaraq Mərkəzi Klinik Xəstəxanaya çatdırmışdılar. 2005-ci

ildə yaşanmış bu olay zamanı komaya düşmüş Hacı Məmmədovu həkimlər vəziyyətdən çıxara bilməmişdilər. Sonradan isə onu yenidən o dövrdə MTN-in İstintaq Təcridxanasına köçürmüşdülər.

Vəkil Hacı Məmmədovun müalicə müəssisəsindən DTX-nin İstintaq Təcridxanasına qaytarılıb-qaytarılmayacağı haqda suala cavab vermək istəməyib: "Bu haqda məlumatsızam. Özü Qobustan həbsxanasına köçürülməsi ilə bağlı müraciət etmişdi. Həmin müraciətə cavab verilib-verilməməsindən məlumatsızam".

Qeyd edək ki, DİN-in sabiq baş əməliyyat müvəkkili Hacı Məmmədov və daha 26 nəfər 2005-ci il martın 9-dan 10-na keçən gecə keçmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin (MTN) həyata keçirdiyi "Qara kəmə" əməliyyatı zamanı tutulub. 2007-ci il yanvarın 19-da Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə Məhkəmədə H. Məmmədova və daha 26 nəfərə hökm oxunub. Onlardan H. Məmmədov və Z. Nəsirova ömürlük həbs cəzası verilib.

□ E. HÜSEYNOV

Bu günlərdə sosial şəbəkələrdə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın ol-duğu maraqlı bir videonu yayılıb. Video 1993-cü ildə çəkilib. Qeyd edək ki, Ərdoğan islamçı Rifah Partiyasının aparıcı üzvlərindən olub. O, Bursada öz tərəfdarları qarşısında çıxış edərkən Azərbaycana səfəri haqqında bilgi verib və bildirib ki, Azərbaycanın müdafiə naziri Rəhim Qaziyev həqiqi bir mücahiddir, ermənilər R.Qaziyevin başına 100 min dollar qoyublar.

dafiə Nazirliyinin başına gətirildi..."

Bunun ardından Rəhim Qaziyev moderator.az saytına açıqlama verərək, orada "Yeni Müsavat" qəzetinin kollektivini və rəhbərliyini təhqir edib.

Rəhim Qaziyevin bu təhqirlərinə, emosional mövqeyinə "Yeni Müsavat" qəzeti baş redaktorunun birinci müavini

qəzetimizi, baş redaktorumuzu hədəfə çıxarmağı sanki özünə vəzifə bilir. Bu cür qərəzli və qeyri-peşəkar mövqə tutduqları üçün onları qınayıram".

A.Ayxan bildirib ki, Ərdoğanın məlum videoçığışını müşayiət edən mətnə sabiq müdafiə naziri haqda ən elementar təhqir, aşağılayıcı ifadə belə yoxdur: "Mən çox təəs-

Azər Ayxan

"Onun elə bir yaşadı ki, indi ağzı duayla açılmalıdı, amma adamın ağzından küfr tökülür, ətrafına söyüş saçır və günaha batır"

Rəhim Qaziyevin təhqirlərinə "Yeni Müsavat" dan cavab: "Allah ona səfa və səbr versin"

Azər Ayxan: "Onun barəsində qəzetdə heç bir təhqir, aşağılayıcı ifadə getməyib"

Musavat.com bu videonu yayımladıqdan sonra dövrün hadisələri ilə bağlı oxuculara qısa bir xatırlatma verib. Həmin xatırlatmada sabiq müdafiə naziri R.Qaziyevin şəxsiyyətinə, keçmişdəki fəaliyyətinə heç bir mənfi söz yazılmayıb.

Sitat: "Xatırladaq ki, Rəhim Qaziyev 1992-ci ilin martından 1993-cü ilin fevral ayına kimi Azərbaycanın müdafiə naziri olub. Ərdoğanın danışıdığı hadisə isə 1992-ci ilin yanvar ayının 31-də Şuşa şəhərində olub. Onda R.Qaziyev nazir deyildi. Hadisə Şuşanın müdafiəsində iştirak etmək üçün Bakıdan gədən könüllülərin məskunlaşdığı məktəbdə olub. Həmin vaxtlar ildırım sürəti ilə xəbər yayıldı ki, guya ermənilər Rəhim Qaziyevi vurub. Bəzi məlumatlarda onun öldüyü, bəzi xəbərlərdə isə ağır yaralandığı deyilirdi. Sonradan məlum oldu ki, Emin Məmmədov ad-soyadlı bir şəxs Bakıdan gədən döyüşçülərə atəş açıb, hadisə nəticəsində 8 nəfər həlak olub. Rəhim Qaziyev isə həmin hücumdan salamat qurtarmışdı.

Rəhim Qaziyev

"“Yeni Müsavat” Rəhim Qaziyevi ən ağır vaxtlarında müdafiə edib. Məhkəməsindən silsilə reportajlar vermişik, gizli yaşadığı dövrdə redaksiyaya yolladığı məktubları çap edib onun mövqeyini xalqa çatdırmışdıq. Yəqin unudub bunları. Yadına saldım, bəlkə azacıq düşünər"

Bu günədək bilinmir ki, Emin Məmmədov niyə bu əməli törədib. Bu hadisə Rəhim Qaziyevin müdafiə naziri olması üçün əla PR-a çevrildi. O, bundan az sonra Azərbaycan Mü-

Azər Ayxan mövqə bildirib. O, öncə R.Qaziyevi danışdıran sayta irad bildirib: "Rəhim Qaziyevi danışdıran jurnalist mütləq bizdən də mövqə almalıydı. Moderator.az saytı hər fürsətdə

süf edirəm ki, Rəhim Qaziyev yaşının bu vaxtında onun haqqında demədiyimiz tənqidə və söyləmədiyimiz ifadələrə görə bizi söyüb. O, artıq elə bir yaşdadır ki, bu cür davranışa yol verməməlidir. Bu yaşda olan adamlar ağısaqqallıq edir, qan düşmənlərini barışdırır. O isə bizimlə açıq düşmənçilik xətti tutub. Heç bir günahımız olmadığı halda ünvanımıza söyüş, təhqir səsləndirib. Rəhim Qaziyev bildirib ki, guya "Yeni Müsavat" qəzeti, bu qəzetin baş redaktoru Rauf Arifoğlu onu aşağılamaq istəyir, müharibədə göstərdiyi hansısa xidməti danmaq istəyir. Əsla belə bir hal yoxdu. Ola bilər Rəhim bəy özü haqda çox yüksək fikirdədir, amma hər kəsin, hər şeyin dəyərini zaman, tarix verir. Bir də xalq".

A.Ayxan təmsil etdiyi "Yeni Müsavat" qəzeti adından bildirib ki, məlum videoya yazdıqları qeyddə R.Qaziyevin nazir olmadığı göstərilib: "Həqiqətən Şuşada R.Qaziyevə qarşı törədilən qəsd olayında o, nazir deyildi. Bunu zəhmət Rəhim bəy özü də etiraf edir. Bəs o zaman Rəhim Qaziyevi qızdıran, özündən çıxaran və bizi söyməyə vadar edən nədir? Bu suala ondan yaxşı cavab verən olmaz yəqin ki. Bəlkə də jurnalist onu yönəldib, həqiqət olmayan məlumatlar verərək özündən çıxarıb".

A.Ayxan deyib ki, saytda Ərdoğanın Rəhim Qaziyevlə bağlı danışdığı hekayəni təkzib edən, yalanlayan heç nə yazmayıblar: "Biz həmin kiçik

mətnə qeyd etmişik ki, hadisə 1992-ci il yanvarın 31-də olub. Rəhim Qaziyev isə deyir ki, hadisə fevralın 4-dən 5-nə keçən gecə törədilib. Yaxşı, biz 4 gün səhv etmişik. Ancaq bu hadisə olub axı... Bu hadisə tarixdə də var, Rəhim bəy özü də bu hadisənin baş verməsini təsdiq edir. Rəhim Qaziyev isə deyir ki, "Yeni Müsavat" onun müdafiə naziri olmağını gizlədir. Biz gizlətmirik. Bu tarixi faktır ki, həmin hadisə baş verən zaman Rəhim Qaziyev müdafiə naziri deyildi. O olaydan az sonra nazir oldu. Əslində vəziyyəti gərginləşdirən, anlaşılmazlıq yaranan elə Rəhim Qaziyev özünü. O, səbirlə həmin kiçik mətni oxusaydı, o zaman görərdi ki, əslində barəsində pis heç nə yoxdu".

A.Ayxan deyib ki, Ərdoğanın Rəhim Qaziyevin papağını ayağına geyinməsi olayını "Yeni Müsavat" yazsaydı, indi Allah bilir sabiq müdafiə naziri barəmizdə nələr deyirdi: "Bu adam bizə qarşı qərəzli və qəzəblidir. Səbəbini bilmirik, soruşan olsa, yəqin heç Rəhim bəy özü də bilməz ki, bizdən nə istəyir".

Azər Ayxan jurnalistləri söyən bir adamın vaxtilə Azərbaycanın idarə edilməsində iştirak etdiyinə təəssüfləndiyini vurğulayıb: "Normal

oxucu o mətni oxusa, görərdi ki, bu mətnə Rəhim Qaziyevin əleyhinə, onun şəxsiyyətini təhqir edəcək bir cümlə belə yoxdur. Əgər belə bir cümlə varsa, biz ondan da, oxucudan da üzr istəməyə hazırıq. Ancaq o, oğlu, nəvəsi yaşında olan "Yeni Müsavat" qəzetinin rəhbərliyini, əməkdaşlarını küçə söyüşləri ilə təhqir edib. Onun elə bir yaşadı ki, indi ağzı duayla açılmalıdı, amma adamın ağzından küfr tökülür, ətrafına söyüş saçır və günaha batır. "Yeni Müsavat" Rəhim Qaziyevi ən ağır vaxtlarında müdafiə edib. Məhkəməsindən silsilə reportajlar vermişik, gizli yaşadığı dövrdə redaksiyaya yolladığı məktubları çap edib onun mövqeyini xalqa çatdırmışdıq. Yəqin unudub bunları. Yadına saldım, bəlkə azacıq düşünər, günah etdiyinin, səhv və yol verdiyinin fərqi var. Həyatının ən ağır günündə ona dəstək olan bir qəzeti, kollektiv haqsız yerə suçladığına görə bəlkə utanar. Amma səmimi şəkilə deyirəm, heç kimin heç kim qarşısında utanmasını istəmirəm. Xüsusilə də yaşlı insanların. Rəhim Qaziyevə də Allahdan səfa, bir az da səbr diləyirəm. Onu etdiyi əməllərin qarşılığında yalnız Allah bağışlaya bilər..."

□ Nərgiz LİFTİYEV

TQDK-nın adı rüşvət qalmaqalında hallanan sabiq mətbuat xidmətinin rəhbəri Elnur Nağızadə əvvəlcə Bakıdan, ardınca da sosial şəbəkələrdən yoxa çıxıb. Axtarışda olan E.Nağızadənin Azərbaycanı tərk etdiyi bildirilir.

Bu ilin yanvar ayında TQDK-dan kənarlaşdırılan E.Nağızadənin iki vətəndaşdan işə düzəltmək adı ilə rüşvət aldığı bildirilir. Bakı şəhər sakinləri Vüsal İbrahimov və Zaur Əsgərov hüquq-mühafizə orqanlarına verdikləri şikayət ərizələrində 2015-ci ilin avqust ayında onları işə düzəltməsi üçün Elnur Nağızadəyə 150 min dollar verdiklərini, lakin aldadıqlarını bildiriblər.

Xatırladaq ki, E.Nağızadə işdən çıxarıldıqdan sonra haqqında cinayət işi başlandı və axtarışda verildi. Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsində fakta görə Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (dələduzluq), 308.1-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etmə) və 320.1-ci (rəsmi sənədləri, dövlət təltiflərini, möhürləri, ştampları, blankları saxtalaşdırma, hazırlama, satma və ya saxta sənədlərdən istifadə etmə) maddələri ilə cinayət işi başlanıb, istintaq hərəkətləri

davam etdirilir. Elnur Nağızadə başlanmış cinayət işi üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilməklə barəsində məhkəmənin qərarı ilə həbs-qətimkan tədbiri seçilərək axtarışda verilib. Hazırda onun tutularaq istintaqa cəlb edilməsi istiqamətində zəruri istintaq və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

Bu məlumatlardan sonra E.Nağızadənin Azərbaycanı tərk etməsi barədə yayılan məlumatlar inandırıcı olmağa başladı.

Cinayət işi açılmadan əvvəl mətbuata açıqlama verən E.Nağızadə öz istəyi ilə işdən ayrıldığını qeyd etmişdi. TQDK-dan verilən açıqlamada da E.Nağızadənin işdən çıxarılma səbəbi belə göstərilmişdi.

Rüşvət qalmaqalı gündəmə gəldikdən sonra isə E.Nağızadənin əmisi Tahir Nağıyev mətbuata üz tutaraq etirazını bildirmişdi. O, qardaşı oğlu haqda yazılanları yalan olduğunu deyərək, yaxın zamanda mətbuat konfransı keçirərək bütün məsələlərə aydınlıq

Axtarışda olan sabiq mətbuat katibi virtual aləmdə də yoxa çıxdı

Elnur Nağızadənin harada olduğu bilinmir; onun qohumları da media ilə əlaqələrini kəsiblər

Elnur Nağızadə

gətirəcəyini demişdi. Həmçinin E.Nağızadənin xəbər ala bilmədiklərini deyən Tahir Nağıyev onun taleyindən narahat olduqlarını bildirmişdi. Mətbuat konfransı keçirəcəklərinin anonsunu verən Nağızadənin əmisi də elə bu açıqlamasından sonra "itib".

E.Nağızadə ilə bağlı yeni məlumat əldə etmək üçün əvvəlcə onun özü ilə əlaqə saxlamağa çalışdıq. Artıq uzun müddətdir ki, telefonu söndürülən E.Nağızadə sosial şəbəkədən də yoxa çıxıb. Facebook sosial

şəbəkəsindəki hesabını bağlayan Nağızadənin qohumları ilə də əlaqə saxlamağa çalışdıq. Lakin onların da mediaya bəlli olan telefonları sönlü idi.

Daha sonra Baş Prokurorluğun mətbuat xidməti ilə əlaqə saxladığımız mətbuat xidmətinin rəhbəri Eldar Sultanov bildirdi ki, axtarışda olan E.Nağızadənin tutularaq istintaqa cəlb edilməsi istiqamətində zəruri istintaq və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

□ İ.MURADOV

Qəzetimizin 3 may tarixli sayında və musavat.com saytında skandal bir yazı dərc olunub. "Erməniperəst türk jurnalistin arxasındakı adam bilindi..." başlıqlı yazıda iddia olunur ki, Azərbaycana qarşı davamlı yazılar yazan və ölkəmizi gözədən salan, ermənilərin tərəfini tutan türkiyəli yazar Nagehan Alçının Bakıda himayəçiləri var. Qəzetimizə mötəbər hesab olunan mənbədən verilən məlumatlarda iddia olunurdu ki, Azərbaycana girişinə qadağa qoyulan (səbəbi yazıda var, bu məqalədə də təkrar göstəriləcək) Nagehan Alçını Azərbaycan XİN-in qara siyahısından çıxarmaq o zaman Prezident Administrasiyasının Siyasi təhlil və informasiya təminatı şöbəsinin müdiri işləyən Elnur Aslanovun ciddi səyi nəticəsində mümkün olub.

Məhz onun müdaxiləsi və göstərişləri ilə Nagehan Alçı 2013-cü ildə "qara siyahı"dan çıxıb, Azərbaycana gəlmək imkanı əldə edib, ilk gəlişində də yenə ölkəmizi qaralayan yazı yazıb... Məlumatda bu məqamın üzərindən qısa keçilmişdi - çünki burada əsas hədəf Azərbaycan məmuru olan Elnur Aslanov yox, Azərbaycanı sevməzdən gələn "Milliyet" yazarı idi...

Saytımızın əməkdaşları yaradıcı yanaşaraq, hörmətli Aslanovla sayın Alçının foto-kollajını da düzəltmişdilər... Yazı günün ən çox oxunan yazısı oldu, diqqətləri çəkdi.

Bu yazı ilə əlaqədar ilk reaksiya Azərbaycan Respublikası Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin Elektron İdarəçiliyinin İnkişafı şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışan Elnur Aslanovdan gəlib. E. Aslanov "Yeni Müsavat" Media Qrupunun sahibi R. Arifoğlunu arayaraq, yazıda özü ilə bağlı olan bütün iddiaları təkzib edib. Deyib ki, Nagehan Alçı adlı yazarı tanıyır, onun qara siyahıdan çıxması üçün XİN və Türkiyədəki diplomatik missiyamıza heç bir təsir göstərməyib. R. Arifoğlu isə deyib ki, hətta zamanında N. Alçının "qara siyahı"dan çıxması üçün təşəbbüs göstəribse də, burada problemli heç nə görmür: "Kim istər ki, hansısa bir türk yazarı adı Azərbaycan XİN-in qadağan siyahısında olsun?"

Əlbəttə, "KİV haqqında" Qanuna və AR Konstitusiyasına görə, hər kəs barəsində yayılan məlumatlara münasibət bildirmək, onları təsdiq, ya da təkzib etmək hüququna sahibdirlər. Biz Elnur bəyə bu hüququ tanıyır və onun dediyi təkzibi də xüsusi vurğulayıırıq. Elnur Aslanov yuxarıda göstərilən başlıq altında yayınladığımız yazıda özü ilə bağlı bütün iddiaları rədd edir.

<http://www.milliyet.com.tr/azerbaycan-ve-turkiye/gundem/ydetay/1791759/default.htm>

Araşdırmamız nəticəsində aydın olur ki, bu məqalənin "Milliyet"də dərc olunmasında məhz Nagehan Alçı vasitəçisi rolunu oynayıb. Və bu zaman da o, E.Aslanova (birbaşa və etibarlı adamına) adının Azərbaycan XİN-in qara siyahısından olduğundan şikayətlənib. Bir daha xatırladaq ki, N.

Elnur Aslanov təkzib edir, faktlar təsdiq... - musavat.com araşdırmanı genişləndirdi

Türkiyənin "Milliyet" qəzetinin yazarı Nagehan Alçının Azərbaycan düşmənçiliyi və azərbaycanlı dostları

Bu səbəbdən biz də yalınqı durumda görünməmək üçün araşdırmalar apardıq. Belə məlum oldu ki, hörmətli Elnur Aslanovun təkzibi bizim dərc etdiyimiz məqalədəki iddialardan daha etibarsızdır. Niyə? Mənbələrimizdən alınan və özəl kanallarımızla dəqiqləşdirdiyimiz prosesin özetini yazmaqda, bütün "niyə"lərə cavab veririk:

***

Elnur Aslanov iddia edir ki, o, Nagehan Alçı adlı jurnalist tanıyır və onunla heç bir əlaqəsi olmayıb.

2013-cü ilin noyabr ayının 14-də Elnur Aslanovun "Milliyet" qəzetində "Azərbaycan və Türkiyə əlaqələrinin gələcəyi" adlanan məqaləsi dərc olunub.

<http://www.milliyet.com.tr/azerbaycan-ve-turkiye/gundem/ydetay/1791759/default.htm>

Araşdırmamız nəticəsində aydın olur ki, bu məqalənin "Milliyet"də dərc olunmasında məhz Nagehan Alçı vasitəçisi rolunu oynayıb. Və bu zaman da o, E.Aslanova (birbaşa və etibarlı adamına) adının Azərbaycan XİN-in qara siyahısından olduğundan şikayətlənib. Bir daha xatırladaq ki, N.

Alçı 2009-cu ilin noyabrında Azərbaycanın işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsinə qanunsuz səfər etdiyi üçün onun adı Azərbaycan XİN-in "qara siyahı"sına salınmışdı. Həmin səfər nəticəsində N.Alçı Türkiyə mediasında qondarma "DQR"i təqdir edən silsilə yazılar vermişdi.

Musavat.com-un araşdırmalarına görə, "Milliyet"də həmin məqalə dərc olunduqdan sonra E.Aslanov N.Alçının yaxşı jurnalist olması və onunla əməkdaşlıqdan Azərbaycana fayda gələcəyi barədə iqtidar düşürgəsində rəy formalaşdırmağa başlayır.

E. Aslanov N. Alçının adının qara siyahıdan çıxarılması ilə bağlı XİN mətbuat xidmətinin o vaxtkı rəhbəri, hazırda Azərbaycanın Efiopiya səfiri olan Elman Abdullayevə təsir göstərir.

E. Aslanov həm də Azərbaycanın Türkiyədəki səfiri Faiq Bağirovla danışır, onu həmin jurnalistin adının qara siyahıdan çıxarılmasının vacibliyinə inandırır.

Son nəticədə həm XİN-in mətbuat xidmətindən, həm də Ankaradakı səfirlikdən Azərbaycanın İstanbuldakı baş konsulu Həsən Zeynalova N.Alçı

nın adının qara siyahıdan çıxarılması ilə bağlı XİN-ə müraciət etmək tapşırığı gəlir.

Həsən Zeynalov bu tapşırığı icra etməkdən boyun qaçıır və Prezident Administrasiyasına, XİN-ə rəsmi şəkildə müraciət edərək N.Alçı ilə bağlı mənfi rəy verir.

H.Zeynalovun etirazlarına baxmayaraq, E.Aslanovun tapşırığı və təzyiqi nəticəsində XİN və Ankaradakı səfirlik H.Zeynalovun başının üzərindən bu məsələni həll etməyə müvəffəq olurlar.

Ssenari də belə qurulur ki, N.Alçı Azərbaycanın Ankaradakı səfirliyinə müraciət edərək Dağlıq Qarabağa Azərbaycanın icazəsi olmadan gəldiyinə görə təəssüfləndiyini bildirir və adının qara siyahıdan çıxarılmasını istəyir.

N.Alçının "üzrxahlığının" nədən ibarət olduğuna hələ toxunulacaq. Çünki bu başdan getdi müraciət nə təəssüf, nə də üzrxahlıq təəssüratı bağışlayır.

Bundan sonra Azərbaycanın Ankaradakı səfirliyinin əməkdaşı - Elsevər adlı şəxs E.Aslanovun yaxınlarından bir nəfərlə "Milliyet" qəzetinin redaksiyasına gedir və N.Alçı ilə görüşərək ona artıq "əfv olundu-

ğu" xəbərini çatdırırlar. N.Alçı isə öz açıqlamasında səfirliyin əməkdaşının ona zəng açaraq üzrxahlıq etdiyini bildirir.

***

Faktlara baxaq: <http://www.ermenihaber.am/tr/news/2013/11/26/Nagehan-Alci-Azərbaycan-nasıl-listesinden-nasıl-çıktım?>

Milliyet qəzetində yer alan gazeteci Nagehan Alçının "Azərbaycan'ın yasaklı listesinden nasıl çıktım?" dikkatinize sunuyoruz.

2009'da Dağlık Karabağ sorunu gündemi çok meşgul ediyordu. Ama ismi var, cismi yoktu sanki... Ben o dönem

ilan etti. O gün bu gündür Azerbaycan'a girişim yasak. Ancak... Geçen gün telefonum çaldı. Karşımda Azerbaycan Büyükelçiliği Basın Ateşesi Elsevar Salmanov. Meğer Türkiye'den yalnızca ben persona-non-grata listesindeymişim. Görünce çok üzümüşler ve bu işi düzeltmeye karar vermişler. Salmanov beni görmek için İstanbul'a geldi. Son derece liberal görüşlü, olumlu bir diplomat. İlham Aliev'e bir mektup yazmamı istedi. Yazdım. Önümüzdeki hafta Bakü'ye gidecek ve mektubu bizzat verecek. Böylece galiba benim 'istenmeme' durumum ortadan kalkmış olacak...

Ermenihaber.am

***

Nəticə etibarilə XİN

buca yazılıp çizilen yeri merrakettim ve Dağlık Karabağ'a gitmeye karar verdim. Ama nasıl gidecektim? Ermenistan üzerinden gidilir dediler... Zaten Karabağ toprakları Ermenistan "işgali" altında. Ermeni bir yönetim var. Erivan'a uçtum, uzun süre Dağlık Karabağ'ın merkezi olan Stepanakert'e (Azərbaycanın Həmkəndi) gitmek və oradakı yonnetimden randevu almak için bekleddim. Ve karayolu ile Ermenistan üzerinden Karabağ'a ulaştım...

***

Bir hafta geçirdim Karabağ'da. Savaş hikayeleri dinledim. Bir zamanlar güzelliği dillere destan olan şimdi ise savaş yüzünden harabeye dönmüş Şuşa'yı dolaştım. 'Korkunc katliamın' yaşandığı Hocalı köyüne gittim. Ermeni yönetimin başkanı, dışişleri bakanı ve çeşitli yöneticileriyle röportajlar yaptım. Uzatmayayım: Bence iyi gazetecilikti. Daha sonra Gazeteciler Cemiyeti'nin 'yazı dizi-si' ödülünü aldım...

***

Ancak tüm bunlar olurken Azerbaycan beni Karabağ'a Ermenistan üzerinden ulaştığım için persona-non grata

2013-cü il dekabrın 11-də N.Alçının adının qara siyahıdan çıxarıldığı barədə məlumat yayır. <http://az.apa.az/print/324316>

Məhz bundan sonra İstanbul konsulumuz Həsən Zeynalov növbəti dəfə XİN-ə müraciət edərək öz etirazını bildirir, lakin bunun heç bir nəticəsi olmur.

Göründüyü kimi, N.Alçının adının XİN-in qara siyahısından çıxarılmasını təşəbbüsçüsü E.Aslanov, icraçıları isə səfir Faiq Bağirov və XİN mətbuat xidmətinin rəhbəri E.Abdullayev olublar.

Xatırladaq ki, həmin dövrdə məhz E.Aslanovun tapşırığına əsasən, XİN-in mətbuat xidməti İstanbuldakı konsulluğunun mövqeyini nəzərə almadan Azərbaycanın Ankaradakı səfirliyinə "Today's Zaman" qəzetinin qalmaqallı əməkdaşı Mahir Zeynalova Türkiyədə akkreditasiya verilməsini tapşırırmışdı.

O da bəllidir ki, N.Alçının erməniperəst iddiaları ilə bağlı Türkiyənin "Bengi Turk" kanalının əməkdaşı Murad İde xanım jurnalisti sət nəticə edib. Bununla bağlı N.Alçı M.İdeni məhkəməyə verib.

Məqalədə adları çəkilən hər kəsin mövqelərini dərc etməyə hazırıq.

□ Musavat.com

Son bir ayda cəbhə xəttində baş verənlər Rusiyanın ölkəmizə qarşı münasibətini bir daha ortaya qoydu. Şimal qonşumuz Qarabağ məsələsində neytral qaldığını göstərməyə çalışsa da, sonda bacarmadı. Azərbaycana silah satan Rusiyanın Ermənistanla pulsuz silahlar verməsi ölkəmizdə ciddi təpkilərlə qarşılanır. Bir ara rəsmi Bakı bununla bağlı Moskvaya etiraz notası da göndərmişdi.

Bu məsələ "Azərbaycan Naminə" İctimai Forumun prezidenti, politoloq Eldar Namazovun günlər öncə "Yeni Müsavat"a verdiyi müsahibədə Rusiyanın qeyd etdiyimiz mövqeyi ilə bağlı fikirlərindən sonra daha da aktuallaşıb. Politoloq Ermənistanla Rusiya əleyhinə keçirilən aksiyalara toxunarkən, azərbaycanlıların bu haqda daha çox sahib olduqlarını bildirib: "Əslində qalsa, Azərbaycan cəmiyyəti gedib Rusiya səfirliyi qarşısında mitinq keçirə və deyə bilər ki, Azərbaycan Rusiyadan milyardlarla dollar dəyərində silah alır, həmin pularla Rusiyanın hərbi zavodları işləyir, ancaq Rusiya sonra həmin zavodların istehsal etdiyi silahları işğalçı Ermənistanla pulsuz olaraq verir. Kredit adı ilə verirlər, ermənilər də krediti ödəyə bilmir və ya ödəmir. Dolayısı ilə belə çıxır ki, Azərbaycan öz büdcəsindən Ermənistan ordusunun Rusiya tərəfindən yeni silahlarla təmin olunmasına yardımçı olur. Azərbaycan cəmiyyəti səfirlik qarşısında Ermənistanla silah verilməsinə tələb etmək haqqına daha çox sahibdir. Güman edə bilərik ki, Azərbaycan rəsmiləri Rusiya ilə bu haqda çox ciddi danışıqlar. Rusiya hərbi sənayesini kurasiya edən baş nazirin müavini Dmitri Roqozinin Azərbaycana tez-tez səfər etməsi və açıq bəyan etməsi ki, ermənilərin eti-

razına baxmayaraq Azərbaycana silah satışı davam edəcək, bu, onu göstərir ki, ruslar Azərbaycanın bu məsələdə narazılıq bildirməsinin haqlı olduğunu başa düşür. Ona görə də etirazımızı biz bildirə bilərik".

Əvvəlki illərdə Rusiyanın düşmən ölkəyə yardımı ilə bağlı ölkəmizdəki rus səfirliyinin önündə dəfələrlə siyasi qurumlar tərəfindən aksiyalar təşkil

proseslərdə susqunluq müşahidə olundu.

KXCP sədri Mirmahmud Mirəlioğlu bildirdi ki, Rusiya səfirliyinin qarşısında aksiya keçirmək ciddi və vacib məsələdir: "Təəssüflər olsun ki, Azərbaycanda aparılan siyasət daha çox Rusiya ilə dostluğa söykənir. Rusiya özü, eləcə də Medvedyev açıq şəkildə deyir ki, erməni-

girə bilər. Bundan əlavə, Azərbaycanda rus məktəblərinin sayının çoxalması, rus universitetlərinin filialının açılması cəmiyyət arasında onlara qarşı etiraz yaratmışdır. Bir ay əvvəl cəmiyyət necə ruhlandı, ayağa qalxdı, bir müddətdən sonra yenə də bu hal yaranacaq və o zaman təkə rus səfirliyi yox, bəzi strukturlar qarşısında da aksi-

Ermənistanla silah verən

Rusiyaya niyə etiraz etmirik?

Mirmahmud Mirəlioğlu:
"Aparılan siyasət Rusiya ilə dostluğa söykənir"

Tural Abbaslı:
"Belə aksiya keçirməyin az əhəmiyyəti olar"

olunub. Xüsusilə də gənclər təşkilatları fərqlənib. Amma son

lərə silah satırıq, belə etməyə başlayırıq, belə bazarına başqaları

yalar keçiriləcək. Hakimiyyət bunun fərqi olmalıdır. Jirnovskini təmtəraqla qəbul etmək, sonra dünya səviyyəsində onun hədələrinə qulaq asmaq səhv siyasətin nəticəsidir".

"AĞ blok"un lideri Tural Abbaslı Rusiya səfirliyi qarşısında keçirilən əksər aksiyaların təşkilatçılarından olduğunu dedi: "Azərbaycan hökuməti, ümumiyyətlə, heç bir səfirliyin qarşısında aksiya keçirilməsinə dözümlü yanaşmır. Həmin dövlətlə münasibətlərinin necə olmasına belə əhəmiyyət verilmir. Amma burada söhbət daha çox Qarabağ məsələsindən gedir. "AĞ blok" olaraq, bu məsələyə həssas yanaşmağa məcburuq. Amma belə piketlərdən bir az ehtiyatlanırıq. Çünki həssas məsələ ətrafında bu

proseslər gedir. Fikir verirsinizsə, cəbhə xəttində başlayan proseslərdən sonra hakimiyyətin müxalifət tərəfindən tənqidi də azaldılıb. Birlik göstərməyə çalışırıq. Ona görə Rusiya səfirliyi qarşısında aksiya keçirmək daha çox siyasi məsələdir. Düşünürəm ki, hazırda belə aksiya keçirməyin az əhəmiyyəti olar. Ümumiyyətlə Qarabağ mitinqi keçirsək, daha çox gündəm olar. Yüz minlərlə iştirakçının olduğu mitinq keçirilsə, nəinki Rusiyaya, bu məsələdə ermənilərin yanında olan dövlətlərə də mesaj olar. Belə mitinqin təşkilatçıları, nəinki lokal piketlərin. Qəzetiniz vasitəsilə belə mitinqin keçirilməsi təklifini hökumətə vermək istərdim. Bunun nümunələrini görmüşük. Xocalı faciəsi ilə bağlı iqtidar və müxalifətin eyni möv-

qədə çıxış edib, mitinqlər keçirdiyini xatırlamaq kifayət edər".

Milliyyətçi Gənclər Təşkilatının İdarə Heyətinin üzvü Müşfiq Vəliyev bu məsələdə susqun dayanmadıqlarını qeyd etdi: "Rusiyanın Ermənistanla silah satması təbii bir prosedurdur. Əslində Qarabağda biz Rusiya ilə qarşı qarşıyıq. Bilinən odur ki, Ermənistan Qafqazda Rusiyanın hərbi bazası rolunu oynayır. Bu hala görə Rusiya səfirliyi önündə aksiya eləməyimiz, Ermənistanın İsrailə bizə silah satdığına etiraz olaraq verdiyi nota qədər gülünc görünə bilər. Gənclər təşkilatı olaraq, heç də susqun dayanmamışıq, buna adekvat olaraq gənclərimizə kimin dost, kimin düşmən olduğunu təbliğ edirik".

□ Cavansir ABBASLI

Ermənistan və Rusiya mətbuatının savaş xəbərlərinin pərdəarxası

Ermənistan və Rusiya mətbuatında yaxın günlərdə Qarabağda hərbi əməliyyatların təkrarlanacağı ilə bağlı informasiyalar yayılır. Düşmən ölkənin və Rusiyanın ekspertlərinin bu yöndə çıxışları daha da artırır.

Ermənistanın xarici işlər naziri Edvard Nalbəndyan isə iddia edib ki, Azərbaycan bütün təmas xətti boyunca əlavə canlı qüvvə və hərbi texnika yerləşdirir. İşğalçı ölkənin naziri bunu əsas gətirərək, beynəlxalq ələmi Bakıya təzyiq göstərməyə çağırıb. Nalbəndyan ardınca deyib ki, guya Azərbaycan növbəti hərbi əməliyyatlara başlamaq üçün bəhanə axtarır. Daha öncəki saylarımızda da qeyd etdiyimiz kimi, rusiyalı analitik Oleg Kuznetsov isə hərbi əməliyyatların başlanacağı konkret tarixi söyləyib - mayın 8-i, Şuşanın işğal günü.

Bununla belə, Rusiya xarici işlər nazirinin sabiq müavini, Siyasi Araşdırmalar Fondunun di-

rektoru Andrey Fedorov bildirib ki, Ermənistan prezidenti Serj Sərkisyanın Qarabağdakı gərginlik fonunda danışıqlar prosesindən imtina etdiyi barədə istərik bəyanatına baxmayaraq, rəsmi İrəvan Azərbaycanla təzliklə - yaxın 2 həftədə danışıqlar masasına oturaçaq. Onun sözlərinə görə, münaqişə zonasında Azərbaycan və Ermənistan Silahlı Qüvvələri arasında baş verən 4 günlük müharibə vəziyyəti o qədər dəyişib ki, konflikte köhnə qaydada yanaşma təmamilə alt-üst olub.

Rusiya və Ermənistan mətbuatının bu cür xəbərlər yaymasının arxasında nələrin dayanması barəsində danışan politoloq Qabil Hüseynli bildirdi ki, bu kimi məlumatlarda

Qabil Hüseynli: "Hərbi strategiyaya əsasən, hücum vaxtını heç kim öncədən müəyyənləşdirə bilməz"

di ki, bu kimi məlumatlarda şirtmə elementləri çoxdur: "Əslində ermənilər özləri Azərbay-

can ərazisinə yeni qoşun növləri, qadağan edilmiş bir sıra silahlar yerləşdirirlər. Son dövrdə isə bunlar intensiv xarakter alıb. Azərbaycan tərəfi isə belə hesab edir ki, ermənilər geri aldığı bizim yüksəklikləri, əraziləri yenicən işğal etmək üçün hücum hazırlaşır. Bu baxımdan, bəli, Azərbaycan təmas xətti boyunca həm də həmin bölgəyə əlavə qüvvələr cəlb edir. Əvvəla, bura bizim öz torpaqlarımızdır. Biz işğal altında olan torpaqlarımızı işğaldan azad etmək hüquqlarına malikik. İkincisi isə işğalçı dövlət müəyyən qəyümlarının köməyinə arxayınlaşaraq, Azərbaycandan qisas almaq istəyir. Azərbaycan da təbii ki, ermənilərin bu kimi xəyanətkar siyasətlərinə qarşı hazır olmaq üçün lazımı cavab tədbirləri görür. Müəyyən hərbi tarixin gös-

tərməsi isə hesab edə bilərik ki, uydurma hallardır. Biz çox yaxşı bilirik ki, 8 may tarixində erməni qoşunları yüksək döyüş hazırlığı vəziyyətinə gətirilir. Hərbi strategiyaya uyğun olaraq, hücum vaxtını heç kim öncədən müəyyənləşdirə bilməz".

Politoloqa görə, Azərbaycan ermənilər tərəfindən hücum gözləyir və ona hazırlaşır: "Ermənilər indiyə qədər istifadəsinə qadağa qoyulmuş silahlarla mülki əhaliyə açıdıqları atəşlə bölgədəki gərginliyi artırılırlar. Müharibə ovqatını qızıdır. Azərbaycan da təbii ki, ermənilərin bu kimi xəyanətkar siyasətlərinə qarşı hazır olmaq üçün lazımı cavab tədbirləri görür. Müəyyən hərbi tarixin gös-

keçirilir. Ermənilər isə bütün bunların əvəzində cəzasız qalırlar. Ancaq bir faktı etiraf etmək lazımdır ki, ermənilərin Azərbaycan torpaqlarında bu cür özbaşınalıqları və 1 milyon insanın yaşadığı torpaqları tutduqdan sonra ərazimizin qalan hissəsinə də həyasızcasına hücumlar etməsi cəzasız qalmayacaq. Ermənilər əgər qorxurlarsa, danışıq masasına oturmağı və işğal etdikləri torpaqları geri qaytarmalıdır, əks halda qarşıdan gələn istənilən tarixdə Azərbaycan ordusunun zəfər yürüşü ilə baş-baş qalacaqlar".

Q.Hüseynli hesab edir ki, ermənilər artıq masaya oturmağı düşünür: "Vaxt var idi ki, prezident Serj Sərkisyan bir söz, xarici işlər naziri Nalbəndyan isə başqa şey deyirdi. İndi isə görünür ki, hər ikisi danışıqların tərəfdarı olması barədə fikir bəyan etməyə başlayırlar. Danışıqların obyektinə də Rusiya tərəfindən müəyyən edilmişdir. Danışıqlar başlayacağısa, siyasi iradə ifadə edilməlidir. Yoxsa xarici işlər naziri bir sözü, prezident isə başqa fikri deyəcəksə və vaxt udub bölgəni silah anbarına çevirməyə çalışacağırsa, Azərbaycan tərəfi bu cür aldadıcı fəndlərə yəqin ki, dözməyəcək".

□ Əli RAİS

Qarabağdakı dördgünlük müharibənin bir ayının tamamında prezident İlham Əliyevin xanımı ilə bərabər düşmənlə təmas xəttində yerləşən yaşayış məntəqələrində və hərbi bölmələrdə olması, keçirdiyi görüşlərdə mühüm mesajlar verməsi müşahidəçilər tərəfindən çox ciddi hadisə kimi dəyərləndirilir.

Hesab olunur ki, Ali Baş Komandan faktiki olaraq bu addımı ilə Vətən müharibəsi modelinə keçid istiqamətində mühüm addım atmış oldu və bu addımların davamını çox gözləməyəcəyik. Bu model isə 1941-45-ci illər savaşında olduğu kimi, "hər şey cəbhə üçün, hər şey qələbə üçün" yanaşmasını önə çıxarır. Əgər ölkənin birinci şəxsi bütün diqqətini Vətənin işğaldakı ərazilərinin azad olunmasına yönəldib, demək, bütün ölkə vətəndaşları, memurundan tutmuş fəhlə-kəndlisinə qədər hər kəs bu amalla çalışmalıdır. Hesab olunur ki, indiki həssas və mürəkkəb bir məqamda Azərbaycan prezidentinin xanımı ilə bərabər ön cəbhənin 200 metrliyinə qədər gedərək, təmas xəttindəki yaşayış məntəqələrinə və hərbi hissələrə baş çəkməsi daha çox önəm kəsb edir. Konkretləşdirsək, əvvəlki səfərlərdən fərqli olaraq, budəfəki səfər işğalçıya və onu müdafiə edənlərə, o cümlədən illər boyu Azərbaycanın təslimçi sülhə vadar olacağını gözləyən dairələrə mesajdır.

Politoloq Arzu Nağıyev "Yeni Müsavat" a açıqlamasında ölkə başçısının cəbhə xəttinə səfərinin mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini və önəmli mesaj olduğunu vurğuladı: "Prezident İlham Əliyevin öz xanımı ilə atəşkəsin hər an pozulduğu bir vaxtda, erməni və havadarlarının təxribat əməllərinin öz pik vəziyyətinə çatdığı anda cəbhə bölgəsinə, təmas xətti-

Prezident Vətən

müharibəsi modelinə keçir

Politoloq: "Bunu prezidentin sonuncu işğalçı erməni əsgərinin torpaqlarımızdan çıxarılan qədər döyüşməli olduğumuz haqqında verdiyi bəyanatlar da təsdiq edir"

nin iki yüz metrliyinə səfər etməsi və Ali Baş Komandan kimi hərbiçilərlə, təmas xəttində olan kəndlərdə sakinlərlə görüşməsi, onlara dəstək olması, yaralıları baş çəkməsi təbii ki, hərbiçilərin qələbə ruhuna və döyüş əzminə müsbət təsir göstərən ən mühüm şərtlərdən biridir. Eyni zamanda bu səfər sakinlər üçün də böyük dəstək və dayaqdır. Erməni qəsbkarları və onların havadarları da görür ki, prezident cəbhə bölgəsində yaşayan hər bir vətəndaşın, səngərdə dayanan hər bir əsgər və zabitanın yanındadır, onlar dövlət başçısının diqqət və qayğısı ilə əhatə olunublar. Yeni bütün cəmiyyət bu gün demək olar ki, Vətən müharibəsi modelinə keçir. Bunu prezidentin cəbhə bölgəsində ərazi bütövlüyümüzün qorunması-

nın vacibliyi və sonuncu işğalçı erməni əsgərinin torpaqlarımızdan çıxarılan qədər döyüşməli olduğumuz haqqında verdiyi bəyanatlar da təsdiq edir. Bir sözlə, biz beynəlxalq normalar çərçivəsində sülh tələffüzü olmağımızı bəyan etməklə yanaşı, düşməne güc nümayiş etdirməklə onu danışıqlar masasına əyləşdirməyə qadir və hazırıq. Bunu da etmək üçün həm prezident, həm də Azərbaycan xalqında döyüş əzmi və qələbə ruhu var".

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri, politoloq Elxan Şahinoğlunun məsələyə maraqlı yanaşması var: "Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyan 6 aprel tarixindən sonra Dağlıq Qarabağa hərbi geyimdə gəlmişdi. Sarkisyanın hərbi geyimdə Xankəndinə gəlişi və

işğalçıların bir qisminə medal paylaması Dağlıq Qarabağın Ermənistanın işğalı altında olmasının bariz nümunəsi idi. Bunu beynəlxalq aləmə elə belə də izah etmək lazımdır. Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev isə Ağdam və Tərtər səfəri zamanı və oradakı hərbi kazarmalardakı görüşündə mülki geyimdə idi. Bunun da mənası odur ki, Azərbaycanda hərbi vəziyyət yoxdur, həyat davam edir, Bakıda konsertlər də keçirilir, idman yarışlarına hazırlıq da gedir". **Politoloq qeyd etdi ki, hər iki prezidentin cəbhə bölgəsinə səfərlərinin məqsədi eyni - atəş altında olan insanlara dəstək vermək, onların əhval-ruhiyyəsini qal-**

dırmaq idi: "Sarkisyanın Talış kəndini tərk edən ermənilərlə görüş keçirdiyi barədə məlumatım yoxdur. Bir də Sarkisyan onlara nə vəd verə bilirdi ki? Münaqişə həll olunmayana qədər Dağlıq Qarabağın erməni əhalisini rahat həyat gözləmir, səksəkə içindədirlər. Təmas xəttinə yaxın məntəqələrdə yaşayan azərbaycanlılar isə işğalçıların bombardmanlarından əsla qorxmur və keçmiş illərdən fərqli olaraq dağılmış evlərini tərk etmir, əkin-biçinləri ilə məşğuldurlar. Belə də olmalıdır. Həmin evlər nə qədər dağıdılsa, bir o qədər də bərpa olunmalıdır. Ancaq ən yaxşısı budur ki, düşmənin qüvvələri o qədər geri oturdurulsun ki, işğalçının erməniləri mülki evlərə çatacaq məsafədə olmasın".

□ **Cauid TURAN**

90 sayılı dairədə hakimiyyətin gizli namizədi ola bilər

İqbal Ağazadə: "Hər fürsətdən istifadə edirik"

MSK və 90 sayılı DSK Ağdaş seçki dairəsində iyunun 18-də keçiriləcək təkrar deputat seçkisinə hazırlıqlarını davam etdirir. Dünən MSK-nın daha bir hazırlıq iclası keçirilib. Müəyyən edilmiş seçki təqviminə əsasən müşahidə aparılması üçün ərizələrin MSK-ya təqdim olunması üçün vaxt mayın 8-dək, DSK-ya təqdim edilməsi üçün vaxt isə iyunun 13-dək nəzərdə tutulub.

Namizədin qeydə alınması üçün zəruri olan seçki sənədlərinin təqdim edilməsi mayın 19-u saat 18-də başa çatacaq. Seçkiqabağı təbliğat və təşviqatın aparılması mayın 26-da başlanacaq və 17 iyun saat 8.00-da dayandırılacaq.

Hələ ki deputatlığa YAP-dan və Ümid Partiyasından namizəd irəli sürülüb. Heç bir iddiaçıya hələ imza vərəqi verilməyib. YAP-ın namizədi partiyasının Ağdaş rayon təşkilatının sədri Cavid Osmanovdur. Bununla belə, bəzi siyasi ekspertlərin fikrincə, əslində hakimiyyətin bu dairədən deputat görmək istədiyi gizli namizəd var. Həmin namizədin

kimliyi təbliğat-təşviqat kampaniyasının gedişində bilinəcək.

Ümid Partiyasının namizədi isə partiyanın sədri İqbal Ağazadədir. İ.Ağazadə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, müvafiq sənədləri seçki komissiyasına təqdim edilib. Yəqin ki, DSK ilk iclasında imza vərəqlərinin verilməsi ilə bağlı qərar verəcək.

İ.Ağazadə Ağdaş rayonunda seçkilərdə qələbə qazanmaq üçün imkanlarının olub-olmaması barədə də danışdı: "Biz respublika əhəmiyyətli partiyayıq və respublikanın hər yerindən səs almağa iddialı partiyayıq, prezident

seçkilərində iştirak etmişik. Bizim üçün dairə anlayışı yoxdur, deputatlıq çərçivəsində fəaliyyət göstərən partiya olmamışıq ki, hansısa dairədə problemimiz yaransın. Respublikanın istənilən rayonundan seçkilərə qatıla, istənilən rayonunda seçici ilə təmaslara girib həm rayon təşkilatlarımızın istiqamətində, həm də indiyə qədər ki, siyasi partiya kimi fəaliyyətimiz istiqamətində səs ala bilərik. Ona görə də bizim üçün hansı dairədə qalib gələ, hansında uduza bilərik kimi problem yoxdur. Siyasi partiya olaraq prinsipimiz budur ki, bütün seçkilərdə iştirak etməliyik. İndiyə qədər heç bir seçkini boykot etməmişik. Bütün seçkilərdə solumuz seçkilərə çatdırmaq niyyətindəyik və bu xətti tutacağıq. Cəmiyyət qarşısında iqtidardan və digərlərdən bir üstünlüyümüz var. Seçici ilə ünsiyyətdə olaraq gerçəkləri seçiciyə demək seçicinin səsi-

ni almaq. Bizim edə biləcəyimiz başqa bir şey yoxdur. Biz də hər fürsətdən istifadə edirik".

İ.Ağazadə YAP-dan olan namizədi şəxsən tanımadığını dedi: "Seçkinin xüsusiyyətlərini də, hakimiyyətin seçkiyə yanaşmağını da bilərəm. Bütün bunların da hamısını bildiyim üçün də seçki bizi qorxutmur". Ümid sədri onu da bildirdi ki, namizədliyi qeydə alınandan sonra Ağdaşda seçki qərarlarını yaradacaq və dairə ərazisində şəxsən özünün iştirakı ilə tam gücylə fəaliyyət göstəriləcək.

Qeyd edək ki, ötən il noyabrın 1-də keçirilən parlament seçkilərində 90 sayılı dairədən həmin dairənin deputatı, "AG-Bank" Müşahidə Şurasının sədri Çingiz Əsədullayev yenidən mandat qazanmışdı. YAP-ın siyahısında olmasına baxmayaraq noyabrın 17-də MSK-nın iclasında 90 sayılı dairədə seçkinin nəticələri ləğv edildi və Əsədullayev mandatsız qaldı.

Prezident İlham Əliyev 90 sayılı dairə üzrə təkrar seçkilərin 2016-cı il iyunun 18-də keçirilməsi ilə bağlı sərəncam imzalayıb.

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Qələbə yangısı - qələbənin yarısı...

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

Azərbaycan xalqının məğlubiyyət sindromundan bükülü belini dikəlməyi 4 günlük müharibədən bir ay ötür. Bu blits-hərbi uğurun Azərbaycan üçün ən qiymətli nəticəsi şəksiz ki, düşməne qarşı xalq-dövlət vəhdətinin uğurla sınaqdan çıxmasıdır. Xalq dövləti ilə birdirsə, ordusunun, əsgər və zabitanın arxasındadırsa, ona zaval yoxdur, ola bilməz.

O günlər şəhidlərimizin yüksək səviyyədə keçirilən təntənəli dəfn mərasimləri, hər belə dəfn mərasiminin xalqın izdihamlı həmrəylik aksiyasına çevrilməsi, Silahlı Qüvvələrə çoxsaylı yardım təşəbbüsləri - hərçənd ordumuzun buna şükür ki, ehtiyacı yoxdur - balkonlardan üçrəngli bayraqlarımızın asılması kimi həmrəylik aksiyalarını görmək, ölkədəki iqtisadi problemlərə rəğmən, millət vahid yumruq şəklində müşahidə etmək xüsusi bir zövq idi, qürurverici mənərə idi.

Toplum, ölkə 22 il idi belə mənərəyə tamarzı qalmışdı. Bu 22 ildə xalq nəhayət, dadını unutduğu hərbi qələbəni yenidən daddı. Obrazlı desək, "heç bir əlavə qatqısı" olmayan, tər-təmiz, böyük hərbi qələbəni duydu, onun heç də uzaqda olmadığını anlayıb da gözüne işiq, qoluna tərər gəldi. Daha bu xalqın qəti qələbəyə doğru yolda önünü kimse kəsə bilməz!

Əksər əcnəbi hərbi ekspertlərin də təsdiqlədiyi kimi, Azərbaycan dövləti və ordusu buna qadir və layıqdır, yetər ki, məsələdə Rusiya azacıq neytrallıq göstərsin - 2-5 aprel əməliyyatlarındakı kimi.

Ancaq eyforiyaya qapılmağın, arxayınlaşmağın da yeri yoxdur. Çünki müharibə bitməyib, ərazilərimizin 1/5-i erməni işğalı altındadır. Qarşımızda isə olduqca məkrli, 100 ilin hiyləgər düşməni dayanıb. Böyük qələbəyə yol isə deyildi artıq, öncə xalqın qələbəyə yekdil inam-iradəsindən, hər cür itkilərə və məhrumiyətlərə hazır olmasından keçir. Bu sınaqdan da o çıxmağı bacardı.

Əlbəttə, regional və beynəlxalq şərtlər də hesablanmalı, ciddiyyə alınmalıdır. O sırada düşmənin təbliğat və anti-təbliğat kampaniyasına qarşı effektiv informasiya-təbliğat müharibəsi qurmaq, daxildə düşməni dəyirmanına su tökmək "5-ci kolonçu"ları vaxtında tapıb zərərsiz hala gətirmək olduqca vacibdir. Bu isə müstəsna olaraq dövlətin, onun aparıcı media quruluşlarının vəzifəsidir.

Son 4 günlük müharibə də təsdiqlədi ki, dövlət bu işin keyfiyyətli təşkili üçün para əsirgəməməlidir. Ona görə ki, bəzən informasiya müharibəsi hərbi qüdrətdən asılı olmayaraq, müharibənin özündən də əhəmiyyətli və həlledici olur - hərbi nəticələrə bilavasitə təsir edər bilirdi üçün.

Niyə belə olur? Ona görə ki, nə qədər deyilsə də ki, döyüş əməliyyatlarını dövlət və onun ordusu aparır, əslində elə deyil - müharibəni xalq aparır. Xalq apardığı üçün də onun ovqatı, mübarizə əzmi və nə dərəcədə panikaya və dezinformasiyalara həssas olması nəticəyə öz təsirini mütləq göstərir - 1993-cü ildə rayonlarımızın bir-birinin ardınca, faktiki, döyüşsüz itirilməsini yada salmaq yetər.

4 günlük müharibənin uğurunu şərtləndirən birinci amil də, zətən, bu idi - xalqın alışıb-yanan qələbə əzmi, cəbhə bölgəsində əhalinin dezinformasiyalara uymayıb heç yərə getməməsi, hərbiçilərimizlə birgə olması, onlara mənəvi dayaq və həyan durması.

Müxtəsəri, 4 günlük müharibədəki uğurun əsas müəllifi xalqdır. Azərbaycan prezidentinin cəbhə rayonlarına son səfəri də göstərdi ki, qələbəyə təşnə olan xalqın mübarizə ovqatı yerindədir və bu ovqat onu daha möhtəşəm hərbi uğurlara aparıb çatdırır bilər. Odu ki, bu əzmi və ovqatı hər vaxtla qorumaq lazımlı..

Ordumuzun Qarabağ problemini nəhayət, tarixin arxivinə verəcək böyük tarixi yürüşü üçün zəmin artıq hazırdır. "Baş məşq" də ötən ay uğurla reallaşdı. Son sözü İnşallah, nə Minsk Qrupu deyəcək, nə də Rusiya - onu Azərbaycan xalqının arxasında durduğu əsgərliyə deyəcək!

Onu da unutmayaq ki, 5 apreləndən sonra məğlubiyyət sindromu bizə yox, artıq ermənilərə hakim kəsilib. Bu isə qələbənin tən yarısı deməkdir. Hələ cəmi bir-iki yüksəklik azad olunub, işğalçı tərəf tələs içindədir, bir-iki rayon azad ediləndən sonra böyük müharibəyə lüzum qalması da bilər...

Bizə çatıbilmirlər

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

*"Topxanadan başladı bu diğ-diğə,
Gəldi xəbər armudu kəsmiş diğə,
Vurrey ilə töküldük Azadlığa,
İndi ora quş da biletən gedir,
Bəşər gələn əsrə raketən gedir,
Bizimkilər motoskletən gedir".*

(Baba Pünhan)

Azərbaycan sürətli, analoqu olmayan şəkildə inkişaf etdiyi üçün bizim məmurların uşaqları da sürətli maşınlara aludəçidirlər. Ancaq uğurlarımızı istəməyən xarici qara qüvvələr onların avtomobillərini vaxtaşırı saxlayır, özlərini isə cərimələyirlər. Bu, dünyanı bürüyən ikili standartın nəticəsidir. Axı necə olur, biz paytaxtımızın əsas küçələrini Formula-1 yarışları üçün bağlayırıq, ancaq hansısa xarici dövlətin polisi sürət həddini cəmi-cümü 200 kilometr-zad aşdığı üçün hansısa məmurumuzun gül balasını tutur, sürücülük vəsiqəsini əlindən alır, pul cəriməsi yazır? Lap təzəlikcə birini İstanbulda tutublar. Bəs "bir millət, iki dövlət" idik, nə oldu? İmkan verin uşaqlar maşın sürsünlər.

Əslində yaxşı olar ki, bizim məmurların uşaqları heç xarici dövlətlərə gedib, maşın sürüb oraları şərəfləndirməsinlər. Öz vətənimiz hamısından yaxşıdır. Dolma, lavaş, "Sarı gəlin", Avrovizion, Avropa oyunları, çilingağac, kəlağayı və sairə - bunlar başqa harda var? Burda maşını istəsən bərk sür, istəsən içib sür, istəsən yolda bir neçə nəfəri basdala - heç kimin tükü tərənmir. Çünki biz, həmin məmur uşaqlarının hara tələsdiyini yaxşı başa düşürük. Onlar Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya yaymaq üçün maşını bərk sürürlər. Bu həqiqətlər uca millətimizə erməni zülmünü də özündə əks etdirdiyi üçün ayıq başla bunun yükünü çəkmək olmaz, o üzəndən içib sürürlər. Yolda vurulub ölənlərə gəldikdə, o da ciddi problem deyildir, bizdə artım müsbət saldoya malikdir. Hər il 50 min adam ölsə 100 mini doğulur. Bəlkə də kökü kəsilməkdə olan başqa dünya xalqları bizim uşaqların maşınla adam vurmasından qorxmaqda haqlıdır. Nə etsinlər, azalırlar, bu yandan da sən maşınla kəsiri böyüt... Qalır sən belə, nə edəsən... Bəlkə biz sizin demoqrafik problemin həllinə də yardım edək? Qərbin enerji, təhlükəsizlik, musiqi, mədəniyyət, iqtisadiyyat problemlərinə verdiyimiz töhfələr sonsuzdur, indi nəsil artırmağa da kömək göstərək.

Sürət əsrində yaşayırıq, bunlar isə bizim məmur uşaqlarını nahaq yerə dayandırmaya istəyir. Keçən ay Bakının Nərimanov rayonunda 4 sayılı avtobusun iki sürücüsü dalaşmışdı, biri o birini bıçaqlayıb öldürmüşdü. Araşdırmalar nəticəsində məlum olmuşdu ki, onlardan biri o birinin qrafikinə hardasa 3 dəqiqə "giribdir". Görün necə dəqiq bir millətimiz vardır! 3-4 dəqiqə bizdə ölüm-dirim məsələsidir. "Alman dəqiqiliyi" ifadəsini "Azərbaycanlı avtobus sürücülərinin dəqiqiliyi" ifadəsi ilə əvəz etməyin vaxtı çatmışdır, ümid edirəm tezliklə bu istiqamətdə sərəncam verilecəkdir, onsuz son vaxtlar verilən sərəncamlar təxminən elə bu tiptədir.

Sürətləndirmənin bizim ölkədə tarixi keçmişidir. Bəlkə uşaq-muşağın yadına gəlməz, bu termini biz sovet adamları ilk dəfə 1985-ci ilin aprelində Sov. İKP MK-nın (artıq bu abbreviaturanın açılışını bilməyən nəsil yetişib, gözünüz aydın - Z.H.) aprel plenumunda yoldaş Qorbaçovdan eşitmişdik. O zaman bu işin adı "İqtisadi-sosial inkişafın sürətləndirilməsi proqramı" adlanırdı. Guya SSRİ o çağa qədər inkişaf eləmişdi, biz də indi bunu sürətləndirməliydik. Halbuki, kommunist mexanizmləri tamam dağılmaq üzrə idi, ölkə böyük bir bataqlıq, korrupsiya, deqradasiya içində boğulurdu. Elə bil uçurumun qırağına doğru gedirdik, Qorbaçov isə bunu sürətləndirməyi təklif edirdi. Nəticədə cəmi 1 il sonra Çernobil AES qəzası, Qazaxıstanda iğtişaşlar oldu, ölkə sürətlə, palçıq nəhəng kimi ovulub töküldü.

Bunu ona görə xatırlatdım ki, biz bəlkə bir az yavaşlayaq, çox sürətlə getməyək, başqa dünya xalqları da gəlib çatsın, uğurlarımıza geridən, tozanaq içində baxıb paxılıqdan çatlamasınlar, acıqlarını məmurlarımızın gül balalarından çıxmasınlar.

Ermənistanın işğalı altında olan Azərbaycanın Talış kəndində yaşayan 90 erməni ailəsi Ermənistan qaçıb. Bu haqda Talış kəndindəki erməni icmasının əlaqələndiricisi Slava Bayunst Ermənistan KİV-nə bildirdi. Əlaqələndiricinin sözlərinə görə, problemin həlli üçün onlar Ermənistan hökumətinə məktubla müraciət ediblər: "Aprelin 20-dək Talışda yaşayan ermənilərin sosial və məişət problemlərinin həlli üçün heç kim əməli bir iş görmədi. Biz mənzil, gündəlik tələbat malları, təqaüdlərin Ermənistanə köçürülməsi, işlə təmin olunmaq lazımdır. Bizləri öz əşyalarımızı satmaqla dolanmaq ümidinə qoyublar. Yaz səpini üçün banklardan kredit götürmüşük. Oradan gələn 5-10 aillə Ermənistanın bölgələrində ev ala bilər."

Ordumuz Qarabağda ermənilərin məskunlaşmasına son qoydu

Üzeyir Cəfərov: "Mülki əhaliyə toxunmadan hərbi bazalarına və postlarına zərbələr endirməklə ermənilərin qaçışını sürətləndirmək mümkündür"

Qalan ailələrin özlərini təmin etməyə imkanları yoxdur. 12 aillə Yerevanda qohumlarının evində qalır. Qalanları əyalətlərdədir. Onlar istənilən yerdə yaşamağa razıdır. Təki onlara sığınacaq verilsin. Suriyada yaşayan ermənilər gələndən sonra Yerevandakı yataqxanalarda qalmağa yer də yoxdur".

Məlumatla görə, atəşkəs elan olunandan sonra 370 erməni Talış kəndindən gedib. Aprel əməliyyatlarından sonra digər yerlərdən, hətta Xankəndidən də bəzi erməni ailələrin Ermənistanə köçdüyü bildirilir.

Qeyd edək ki, Ermənistan hakimiyyəti Qarabağ məsələsində status-kvonun dəyişməyəcəyinə arxayınlaşmışdı və bu arxayınlığın təsiri altında işğal etdikləri Azərbaycan ərazilərində erməni əhalinin qeyri-qanuni məskunlaşdırılmasını həyata keçirirdi. Xüsusilə son illərdə Suriyadan, Livandan və digər bir sıra dövlətlərdən olan erməni ailələrini şirnikləndirərək işğal etdikləri Azərbaycan rayonlarında məskunlaşdırırdılar. Suriyadakı müharibə səbəbindən İrəvana çoxlu sayda suriyalı ermənilərin gəlişi Ermənistan hakimiyyətinin Qarabağda süni məskunlaşdırma prosesini daha asan həyata keçirməsinə şərait yaradırdı.

Talış kəndi nümunəsindən görünür ki, aprel ayının əvvəllərində Qarabağ cəbhəsindəki əməliyyatlar, Azərbaycan ordusunun irəliləməsi məskunlaşdırma prosesinin əks prosesə-Qarabağdan ermənilərin qaçışı prosesinə çevrilməsinə səbəb olub.

Hərbi ekspert, polkovnik

Üzeyir Cəfərov bu barədə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, aprelin əvvəlində cəbhə xəttində baş verənlər, Azərbaycan ordusunun işğalçı orduya sarsıdıcı zərbələr vurmaları Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində erməni əhalinin qanunsuz məskunlaşdırılması prosesini dayandırdı və apreldən etibarən əks proses-işğal olunmuş ərazilərdən ermənilərin qaçışı prosesi başlandı. Bu prosesin genişlənməsi üçün Azərbaycan tərəfi lazımi tədbirləri həyata keçirməlidir: "Aprel əməliyyatları nəinki Qarabağa, hətta Ermənistan Livandan, Suriyadan və digər xarici ölkələrdən köçmək istəyən ermənilərin sayını minimuma endirəcək, hətta bu prosesə də son qoyacaq. Ermənistan hakimiyyəti və xaricdəki erməni diasporu dünyanın müxtəlif ölkələrindən, əsasən də Suriya kimi qanlı müharibələrin getdiyi bölgələrdən erməni mənşəli ailələri, şəxsləri yaxşı həyat və edərək Ermənistanə və işğal olunmuş Azərbaycan rayonlarına gətirirdilər. Bu yolla son illərdə Qarabağda çoxlu sayda məskunlaşdırma həyata keçirmişdilər. Aprel müharibəsi bu prosesin qarşısını aldı. Bundan sonra heç bir erməni Qarabağda məskunlaşdırıla bilməz. Çünki heç kim artıq o ərazilərə köçmək istəməyəcək. Köçənlər də təcridcən geri qayıdacaqlar. Ermənilər gördü ki, Ermənistan hakimiyyətinin onlara verdiyi təhlükəsizlik vədləri, guya Ermənistan ordusunun yenilməzliyi barədə deyilənlər boş sözlərdən başqa bir şey deyilmiş. Ona görə də artıq heç kimi işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində məskunlaşdırıla bilməyəcəklər".

Ü. Cəfərov qeyd etdi ki, işğal olunmuş Azərbaycan ərazilərində süni məskunlaşdırılmış ermənilərin qaçışını sürətləndirmək üçün Azərbaycan tərəfi bir sıra addımlar ata bilər: "Mülki əhaliyə toxunmadan erməni hərbi bazaları, postları, sənəkləri, istehkamlarına zərbələr endirmək, xüsusən təyinatlıları işğal olunmuş ərazilərdə qəfil əməliyyatlara

cəlb etməklə ermənilərin qaçışı prosesini gücləndirmək mümkündür. Aprelin əvvəlində məhz belə oldu-Azərbaycanın hərbi qüvvələri Talış kəndində erməni mülki əhaliyə heç bir zor tətbiq etməmişdi, əhaliyə imkan yaratmışdı ki, mülki əhali yaşayış ərazilərindən çıxsın. Əhali də çıxmışdı. Erməni hərbi qüvvələri isə özləri bir neçə yaşlı mülki erməni öldürərək şəkillərini çəkib yaydılar ki, guya onları Azərbaycan əsgərləri öldürüb. Azər-

baycan hərbi qüvvələri əgər kənddəki mülki əhalini öldürmək istəsəydilər yüzlərlə adamı öldürmək imkanındaydılar. Amma Azərbaycan ordusu humanistik göstərib heç bir mülki əhaliyə güllə atmamışdı. Bundan sonra da belə olacaq, Azərbaycan ordusu işğalçı erməni ordusuna zərbələr endirdikcə, ərazilərimizdə süni məskunlaşmış erməni mülki əhali torpaqlarımızdan çıxmalı olacaq".

□ **Etibar SEYİDAĞA**

Türkiyə Jandarma Qüvvələrinin komandanı Bakıdadır

Türkiyə Jandarma Qüvvələrinin komandanı, ordu generalı Qalib Məndi Azərbaycana gəlib.

"Report"un məlumatına görə, Heydər Əliyev beynəlxalq hava limanında qonağı Azərbaycanın rəsmi şəxsləri və Türkiyənin Azərbaycanı səfiriyyətinin əməkdaşları qarşılayıblar.

Səfər zamanı Q.Məndi Azərbaycanın hərbi qurumlarında görüşlər keçirəcək və iki ölkə arasında hərbi sahədə əməkdaşlıq perspektivlərini müzakirə edəcək.

Avropa Komissiyası qaçqınları qəbul etməyən ölkələri cərimələyəcək

Avropa Komissiyası Aİ-yə gələn qaçqınları kvotalara uyğun olaraq yerləşdirməkdən imtina edən ölkələr üçün maliyyə sanksiyalarının tətbiq imkanlarını nəzərdən keçirməyi planlaşdırır. Cərimələrin məbləği adambaşına 250 min avroya qədər ola bilər.

RIA Novosti xəbər verir ki, mayın 4-də Avropa Komissiyası Aİ-də sığınacaq verilməsi barədə hazırda fəaliyyət göstərən "Dublin" sisteminin dəyişdirilməsi üzrə yeni təkliflər təqdim etmək niyyətindədir. İlk plana əsasən, sığınacaq istəyənləri müvəqqəti yerləşdirməkdən boyun qaçıran ölkələr üçün cərimə təyin olunması təklif ediləcək. Lakin bu maddə hələ də müzakirə obyektidir.

Xatırladaq ki, Avropada II Dünya müharibəsindən bəri ən böyük miqrasiya böhranı yaşanır. Bu, Yaxın Şərqi və Şimali Afrika ölkələrində hökm sürən bir sıra hərbi münaqişələr və iqtisadi problemlərlə bağlıdır. "Frontex" agentliyinin məlumatına əsasən, 2015-ci ildə Avropa İttifaqına 1,8 milyon mühacir gəlib. Onların böyük əksəriyyəti Türkiyədən Yunanıstana, oradan isə Avropa İttifaqının digər ölkələrinə keçib. (AzərTAc)

Çəkisən global güclər Güney Qafqazda toqqusacaq?

Önümüzdeki isti aylar bölgə və onun ətrafında gedən siyasi proseslər üçün də yüksək hərarət vəd edir. Hər halda, hərbi əməliyyatlardan ötrü əlverişli sayılan yay mövsümü həmişə siyasi dinamikanın güclü hərəkətverici qüvvəsi kimi çıxış edib. Bu mövsüm də yəqin ki, istisna olmayacaq. Xüsusən də "barıt çəlləyi"ni xatırladan, global və regional güclərin həyati maraqlarının kəşifdiyi Güney Qafqazla bağlı belə proqnozu vermək mümkündür.

Böyük ehtimalla, məhz qarşdakı aylar region uğrunda rəqabət aparən iki əsas güc mərkəzinin - Rusiya və Qərbin (ABŞ, NATO, Avropa Birliyi) münasibətlərində əhəmiyyətli aydınlaşma ilə yadda qalacaq. Bu aydınlaşma Cənubi Qafqazın geosiyasi, energetik və iqtisadi vahid olaraq bundan sonrakı inkişafının, həmçinin Qarabağ ixtilafının həlli perspektivinin yekun vektorlarını ciza bilər.

***

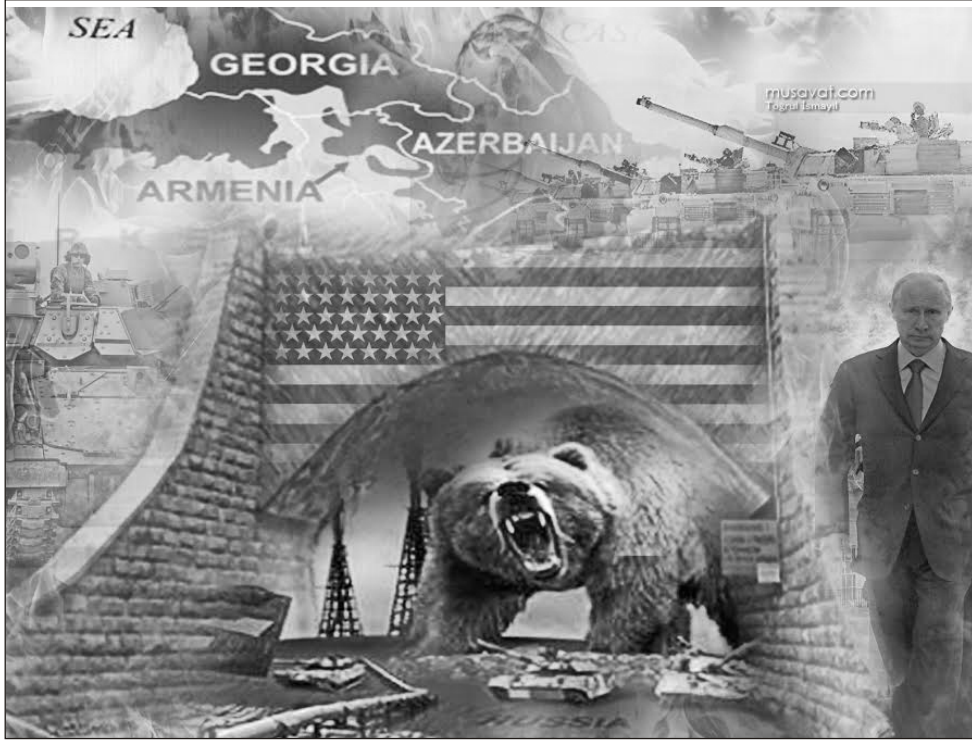
Kreml şübhə yox ki, bunun fərqi yoxdur və tələsir. Artıq Rusiyadan yan keçəcək və "Şahdəniz-2" Azərbaycan qazını Avropaya çatdıracaq 45 milyardlıq Cənub Qaz Dəhlizinin (TANAP, TAP) inşası həlledici fazaya keçib. Qərarlar verilib, layihənin reallaşması üçün maliyyə problemi aradan qalxıb. Rusiyadan yan ötən növbəti iri kommunikasiya layihəsi - Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunun inşası isə bu il yekunlaşacaq.

Bu layihələri engəlləmək üçün Moskvanın tək sınıanmış yolu bölgədə hərbi cəhətdən möhkəmlənmək və öz təsirini artırmaqdır. Regionun siyasi anlamda da, coğrafi anlamda da əsas "Qərb qapısı" sayılan Gürcüstanda (*Abxaziya, Cənubi Osetiya*) Rusiya hərbi bazaları artıq yerləşib. Ancaq bu, qeyri-legitim mövcudluqdur. Rusiya isə indi həm də bölgənin əsas "Şərqi qapısı" Azərbaycanı hərbi cəhətdən qayıtmaq istəyir - ancaq sülhməramlı qüvvələr adı ilə və legitim qaydada.

Məlumatlara görə, Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun son Bakı səfəri zamanı Kremlin Bakı qarşısında qoyduğu tələblərdən biri elə bununla bağlı olub. Lakin rəsmi Bakı ona olumlu cavab verməyib. Ancaq çətin ki, Rusiya öz hədəfindən əl çəksin. Çünki söhbət onun köklü maraqlarından gedir. Cənubi Qafqaza nəzarətin itməsi isə Şimali Qafqazın da əldən getməsinə və Xəzər hövzəsində dominantlığın itirilməsinə gətirəcək. Bu üzəndən Moskvanın Qarabağ münasibətlərində maraqlı olduğunu deyilir.

***

Sözsüz ki, bu planlardan ABŞ və NATO xəbərdardır və onlara qarşı kontur-tədbirlər, ön hazırlıqlar içindədir. Ötən

ABŞ Azərbaycanın "Qərb qapısı"nı nəzarətə götürür - ilginç gəlişmə

Gürcüstan uğrunda Rusiya ilə rəqabət şiddətlənir; bu rəqabət 45 milyardlıq Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin də taleyini müəyyən edəcək; Kremlin Qarabağa sülhməramlı yerləşdirmək planının baş hədəfi bəlli olur; Batumiyə yüzlərlə Amerika tankı gətirilir...

həftə ABŞ Konqresində Rusiyaya qarşı antiişğal qanunu layihəsinin gündəliyə salınması bu qəbildendir. Xəbər verdiyimiz kimi, sənəddə Gürcüstanın ilhaq edilmiş bölgələri ilə bağlı müddəalar da yer alıb.

ABŞ və NATO-nun birgə hərbi nümayəndə heyətinin srağagün Gürcüstanda səfərə gəlməsi də eyni kontekstdə qiymətləndirilə bilər. Məlumatlara görə, ABŞ-ın Avropadakı silahlı qüvvələrinin komandanı, general-leytenant Frederick Ben Hodgesin rəhbərlik etdiyi heyət Batumi limanının buraxılış qabiliyyətini və infrastruktur imkanlarını araşdıracaq. Yaxınlaşan Gürcüstan-NATO hərbi təlimlərində iştirak etmək üçün Amerikanın hərbi texnikaları məhz bu liman vasitəsilə gətirilməlidir. NATO mütəxəssisləri dəniz limanı ilə yanaşı, Batumi bəynəlxalq hava limanına da baxış keçiriblər.

"Layihə Tərəfdaş" adlı iri miqyaslı təlimlər gələn ay keçiriləcək. Gürcüstanın NATO ilə hər il keçirdiyi bu təlimlər Vaziani poliqonundakı NATO Təlim Mərkəzinin ərazisində təşkil olunur. Ancaq maraqlıdır ki, bu dəfə Amerika arsenalının tərkibini genişləndirmək qərarı alınmışdır. O sırada ilk dəfə olaraq birgə təlimlərdə ABŞ-ın "Abraams" tankları da iştirak

edəcək. Bolqarıstandan bəre vasitəsilə yüzlərlə belə tank gətiriləcək. Yəni budəfəki hərbi təlim Rusiyaya daha güclü "əzələ nümayişi" təsiri bağışlamalıdır.

***

"Belə mötəbər nümayəndə heyətinin Gürcüstandan sonra regionun digər ölkələrinə də ziyarət etmək planı onu göstərir ki, may təlimləri səfərin yeganə məqsədi deyil". Bunu "Arsenali" hərbi-analitik jurnalının baş redaktoru İrakli Aladaşvili deyib. Gürcü ekspertin fikrincə, alyansın bu aktivliyi Rusiyanın son zamanlar bölgədə fəallaşması ilə bağlı ola bilər.

"Kırımın ilhaqı Qərb üçün tamamilə gözənlənməz oldu. Hərçənd, 2008-ci il Rusiya-Gürcüstan müharibəsindən sonra Qərb ayıq-sayıq olmalı idi. Ona görə ki, Rusiya öz təcavüzkarlığını Qara dəniz akvatoriyasında ilk dəfə məhz o vaxt göstərmişdi. Hər halda 90-cı və 2000-ci illərdə Qara dənizdə Türkiyə şəxsiz üstünlüyə malik idi. Rusiya tədricən ona çatmağa çalışır. Kırımın ilhaqı və Abxaziyanın işğalı bu baxımdan onun mövqələrini gücləndirib. NATO və ABŞ anlayır ki, Qara dənizdə əvvəlki nüfuzunu bərpa etmək üçün bloka üzv olan və üzv olmağa çalışan sahilboyu ölkələrin hərbi dəniz qüvvələrini və də-

ni infrastrukturunu gücləndirməlidir" - politoloq qeyd edib.

***

Vazianidəki NATO təlim mərkəzinin Rusiyanın qulağının dibində təşkil edəcəyi bu təlimlərin sonuncuda ciddi qıç qıy yaradacağı şəksizdir. Yada salaq ki, ötən il - Mərkəz formalaşanda Moskva bunu "bölgədəki təhlükəsizliyi təhdid edən təxribat" adlandırmışdı. Bir sıra təhlilçilər o qənaətdədir ki, Rusiya ABŞ və NATO-nun regionda artan təsirini neytrallaşdırmaq üçün burada daha da möhkəmlənməyə çalışır, eyni zamanda tələsir. "Qarabağ kartı" da ən çox bu yöndə Kremlə gerek ola bilər.

Yeri gəlmişkən, tanınmış rusiyalı politoloqlardan Andrey Piontkovski 4 günlük müharibədən sonra Moskvanın Dağlıq Qarabağa zonasında sülhməramlı adı ilə öz qüvvələrini yerləşdirmək istəyi arxasında Azərbaycanı çox Gürcüstanı nəzarətə gücləndirmək istəyinin durduğunu söyləmişdi.

Sitat: "Bölgədəki gərginlikdə daha çox Moskva maraqlıdır. Putin istəyir ki, dahi sülhməramlı kimi bu regionda sülhün bərqərar olması üçün öz xidmətlərini təklif etsin. Həm də məhz bu sülhməramlılıq qulaqlarını döyən Qərb dövlətlərinin icazəsi ilə, açıq şəkildə dövlətlərin təmas xəttinə qoşun yeritməyə imkan verə-

cek. Bu isə Moskvanın Gürcüstan üzərində olan çoxdankı nəzarətinin Azərbaycana da şamil edilməsidir. Anı olaraq Rusiyanın Ermənistanı Gümrü bazasına dəhlizin açılması məsələsi ortaya çıxır ki, bu dəhliz də Gürcüstandan keçir".

***

Güney Qafqazda Rusiyanın mümkün hədəfləri barədə Türkiyənin "Habertürk" nəşrinin yazdıqları da diqqət çəkir. "Azərbaycanla Ermənistan arasındakı konfliktde enerji amili hansı yeri tutur? Səbəblərdən biri bu ola bilər ki, Rusiya getdikcə güclənən izolyasiya nəticəsində daha aqressiv davranış sərgiləyir. Aydındır ki, BMT Kırımın statusu barədə qiymətləndirmə etməyincə, Rusiyanın Avropaya qaz satışı çətin olacaq" - nəşr qeyd edir.

"Habertürk"ün yazdığına görə, Rusiya Avropaya "Şimal axını -2" layihəsi üzrə qaz çatdırmaq uğrunda mübarizə apararkən AB ölkələri Azərbaycan, İsrail, Cənubi Kipr ki-

mi alternativ qaynaqlar axtarındadır. "Daha bir fakta diqqət etmək lazım gəlir: son vaxtlar ABŞ da daxil, bütün maraqlı tərəflərin iştirakı ilə Azərbaycan qazının Cənub Qaz Dəhlizi vasitəsilə Avropaya çatdırılmasına hərş olunmuş görüş keçirilib (*Bakı samiti nəzərdə tutulur-red.*) Layihə artıq bəyənilib. Bu fakt Rusiyanın narahatlığı üçün əsas ola bilərmi?" - nəşr sonda sual qarışıq əlavə edib.

***

Bir şeyi dəqiqliklə söyləmək olar ki, Azərbaycan üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən "Qərb çıxışı"na nəzarəti saxlamaqdan ötrü ABŞ və NATO 2008-ci ilə müqayisədə indi qat-qat tədbirli görünür. Kreml bu tədbirləri neytrallaşdırma biləcəkmi? Onu da əlavə edək ki, tanınmış hərbi ekspert Pavel Felqenauer Rusiya və ABŞ-ın (NATO-nun) toqquşa biləcəyi bölgələr arasında Cənubi Qafqazın da adını çəkib.

□ Siyasət şöbəsi

Elmar Məmmədov Çexiyaya getdi

Xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Çexiyaya gedib. Azərbaycan XİN-dən virtualaz.org-a verilən məlumata görə, nazir E.Məmmədov mayın 4-də Praqa şəhərində keçiriləcək Vişegrad 4 (Çex Respublikası, Macarıstan, Polşa və Slovakiya) və Şərqi Tərəfdaşlığı xarici işlər nazirlərinin iclasında iştirak etmək üçün Çexiyaya yola düşüb.

İclas çərçivəsində nazir E.Məmmədovun çıxışı və bir sıra ikitərəfli görüşləri nəzərdə tutulub.

Türkiyə Avropa ölkələri ilə viza rejimini ləğv etdi

Türkiyə hökumətinin rəsmi çap orqanı olan "Resmi Gazete"-nin yazdığına görə, Türkiyə Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə Avropa İttifaqı ölkələrinin vətəndaşları üçün viza rejimi ləğv olunub.

Virtualaz.org xəbər verir ki, sərəncama əsasən, bu qayda Türkiyə vətəndaşlarına Şengen zonası ölkələrinə vizasız gediş-gəlişə icazə verildiyi gün qüvvəyə minəcək.

Mayın 4-də Avropa Komissiyası Türkiyə ilə viza rejiminin aradan qaldırılması barədə tövsiyə ilə çıxış edə bilər. Yəqinə şərt Türkiyə tərəfindən Al ilə bağlanmış müvafiq sazişin şərtlərinin tamamilə yerinə yetirilməsidir.

Türkiyədə 3 siyasi partiya bağlandı

Türkiyədə 3 siyasi partiya bağlandı. Virtualaz.org "Resmi Gazete"-yə istinadən xəbər verir ki, Türkiyə Konstitusiyaya Məhkəməsinin qərarına müvafiq olaraq, mayın 3-dən etibarən ölkədə Ədalət və Xilas Partiyası, "Ergenekon" partiyası və Yaşlılar Partiyası bağlandı.

Sadalanan partiyalar əhali tərəfindən onlara qarşı siyasi marağın olmamasına görə partiyaların bağlanması istəyi ilə Konstitusiyaya Məhkəməsinə müraciət ediblər.

Onu mətbuatda "Mamaşa" adı ilə tanıyırlar. Bu ad isə onun media əhlinə, fəal gənclərə göstərdiyi ana-hüq qayğına verilən ən doğru qiymətdir. Söhbət Dilərə Əliyeva adına Qadın Hüquqlarını Müdafiə Cəmiyyətinin sədri Novella Cəfəroğlundandır. O həm məhbus ailələrinin, həm də həbsdə olanların ümid yeridir. Hətta bu ümid özünü doğrultmasa belə, bağlı qapılar arxasında olanlara təsəlli olur. Hər dəfə əfv ərəfəsində bütün diqqətlər ona yönəlir, əfvdən sonra isə o sanki unudulur... Özünün dediyinə görə, heç quruca "sağ ol" deyən də olmur.

"Ailəm öz dövlətini seçib,

mən öz dövlətimimi.."

Novella Cəfəroğlu: "Məni tənqid edənlər arasında məndən yaxşı hüquq müdafiəçisi varsa..."

"Yeni Müsavat" bu dəfə həm hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu ilə hal-əhval tutmaq, həm də rəhbəri olduğu Dilərə Əliyeva adına Qadın Hüquqlarını Müdafiə Cəmiyyətinin işini işıqlandırmaq üçün təşkilatın İçərişəhərdə yerləşən ofisinə üz tutub. Bizi güllərlə qarşılayan kollektiv də başımıza toplaşdı, Novella xanımın müsaibəmizə diqqət kəsildi:

- Necəsiniz, Novella xanım? İşləriniz necə gedir?

- İşlərimiz çətin gedir. Hazırda layihələrimiz yoxdur. Cəmi bir layihəmiz var. Bir-iki layihə də gözləyirik, onlar verilərsə, işlərimiz nisbətən düzələcək. Son iki il bizə bir qədər çətin oldu. Qanun qəbul olunandan sonra xarici QHT-lərin Azərbaycana gəlməməsi təkə bizə yox, bütün QHT-lərə çətinlik yaradıb. Biz indi fikirləşirik ki, bu yaxınlarda qanuna dəyişikliklər olsun. Çünki bizə gəlməyən pul Ermənistan və Gürcüstana gedir. Biz QHT-lər də xarici donörə vasitə ilə ölkəyə pul gətiririk. İndiki iqtisadi durumda buna ehtiyac var. Əksinə, biz çalışmalıyıq ki, ölkəyə maksimum donörlərdən vəsait cəlb edək. Bizim cəmiyyətin üzvləri çoxdur, regionlarda mərkəzlərimiz var. Onları işləməsi üçün maliyyə lazımdır.

- QHT-lərə təzyiqlərin olduğu vaxtlarda itkiləriniz oldu mu? Cəmiyyətdən ayrılanlar varmı?

- Bizim cəmiyyət elə bir vaxtda qurulub ki, hamımız milli mücadilə verməmiş, mitinqlərdə iştirak etmişik. Biz əqidə baxımından formalaşmış bir təşkilatıq. Ona görə də gedən qızlarımız olubsa, özlərinə təşkilat qurub iş görürlər. Ancaq son illərdə ayrılanlar olmayıb.

- Yağın ki, ölkə başçısının sonuncu əfv sərəncamına ən çox sevinənlərdən biri də siz oldunuz... İşçi Qrupu olaraq, əfv sərəncamının verilməsində öz əməyinizi necə qiymətləndirirsiniz?

- Bu yaxınlarda "Azadlıq" qəzetində Xədicə İsmayilovun açıqlamasını oxudum. Allah onun və bütün məhbusların qapısını açsın. İşçi Qrupunu tənqid edərkən deyir ki, guya biz gözə küllü üfürməklə məşğulduq. Onu deyir ki, biz hüquq müdafiəçiləri İşçi Qrupundan əvvəl də var idik və yüzlərlə insanın azadlığa çıxmasında vasitəçi olmuşuq. Onda hələ beynəlxalq təşkilatların Azərbaycana təsiri yox idi. Sözsüz ki, əfv məsələsində beynəlxalq təşkilatların rolu böyükdür. Ancaq təzyiqlə nəyə nail ola bilmədilər. Biz həmişə beynəlxalq təşkilatlarla görüşəndə deyirdik ki, Azərbaycana təzyiq etməyin, bizim hökumətlə dialoqla danışın. Hökumətlə beynəlxalq təşkilatların arasında dialoqun bünövrəsini biz qoymuşuq. İstənilən məsələdə vətəndaşlar məhz bizə müraciət edirlər. Biz İşçi Qrupu olaraq təkə siyasi məhbusları yox, həm də sa-

"İlk dəfə mənə rəhmətlik Tahir Məmmədov "Mamaşa" deyib"

də insanları, qadın hüquqlarını qoruyuruq. Biz qadınlara liderliyi öyrədirik. Regionlarda mərkəzləri ilk dəfə biz yaratmışıq.

- Siyasi məhbus ailələri ilə işləməyin hansı çətinlikləri var? Siz həmişə ümid verirsiniz ki, əfv olacaq. Ancaq bilirsiniz ki, olmaya da bilər...

- Hüquq müdafiəçisi olaraq bizim məqsədimiz odur ki, onları hansı yolla olursa-olsun azadlığa çıxarda. İşçi Qrupunda olan insanlardan heç birimizin bu məsələdən qazancımız yoxdur. Hökumət bizə nə ev verir, nə maşın verir, nə pul verir. Heç bir hüquq müdafiəçisinə bunlar verilmir. Biz beynəlxalq təşkilatlardan da siyasi məhbusların müdafiəsi üçün 1 manat pul almırıq. Bu səbəbdən məhbusların azadlığa çıxmasına çox sevinirik. Qoy gənclər azad olunsun, ailələrinə qovuşsunlar. Çoxusu bizə heç "sağ ol" da demir. Deyirlər ki, İşçi Qrupu kimdir, bizi beynəlxalq təşkilatlar çıxartdı. Ancaq bilməlidir ki, ən böyük zəhməti İşçi Qrupu çəkib.

- Əfvə bağlı verdiyiniz ümidlər düz çıxmayanda məyus olursunuz mu?

- Ümid verdiyimiz insanlar çıxmayanda çox məyus olurduq. Ancaq mənim borcumdur ümid vermək. Əvvəllər həbsdə olanlar mənə deyirdilər ki, Novella xanım, yalandan da olsa siz deyən

ki, əfv olacaq. O zaman biz sevinirik, ümidlə yaşayırıq. Həmin insan çıxmasa belə, başqa bir insan çıxacaq.

- Mediada və müxalifət düşərgəsində sizə nə üçün "Mamaşa" deyirlər? Nə vaxtdan bu söz yarandı?

- Əbülfəz Elçibəyin ətrafında o zaman 8 nəfər gənc var idi. İndi onlardan bəziləri rəhmətə gedib. Mən sanki onları oğulluğa götürmüşdüm. Hamısını oğlum deyirdim. İlk dəfə onlardan rəhmətlik Tahir Məmmədov mənə "Mamaşa" dedi. Çox istədiklərimdən belə deyirdilər. Onlar nə isə edəndə Əbülfəz bəy mənə deyirdi ki, oğlanlarına yiyə dur. O gənclər mənə o qədər "Mamaşa" dedilər ki, bütün cəmiyyətdə bu ad yayıldı. Mən bu illər ərzində həmişə çalışmışam ki, mənim yanıma gələn kim varsa, ona analıq münasibəti göstərim.

- Sizin haqqınızda bəzən deyirlər ki, Novella xanım artıq yaşlanıb, mübarizə aparmağa gücü qalmayıb, yerini gənclərə verməlidir və sair. O insanlara nə demək istəyirsiniz?

- Vallah, hələ ki gücüm var. Hələ ki burada otura bilərəm. Hər yerdə, həm müxalifətdə, həm iqtidarda, həm beynəlxalq təşkilatlarda sözüm keçir. Hər yerdə mənə qulaq asan var. Ona görə də getmərəm. Gedəndə hamısını yığışdırıb, sağollaşmış gedəcəyəm. Nə qədər ki, gücüm var, burdayam.

Hansı hüquq müdafiəçisi məndən güclü işləyir? Yetişsənlər, gəlsinlər, məndən güclü olsunlar, mən yerimi verim onlara. Məni tənqid edənlər arasında məndən yaxşı hüquq müdafiəçisi varsa, gəlsin görək onların sözü hər 3 yerdə keçəcəkmimi... Bunu bacarsalar, o zaman mən razılaşaram ki, getməliyəm.

- Bir foto var, Nyu-Yorkdakı "Azadlıq" heykəlinin başına sizin üzünü yerləşdiriblər montajla. Onun müəllifi kimdir?

- Onu hüquq müdafiəçisi olan qızlarımızdan biri Elmira Ələkbərova hazırlayıb və 70 illik yubileyimdə mənə hədiyyə edib. Çox dərin mənalı, çox sevdiyim foto. Gələcəkdə onu çərçivəyə salıb divardan asmağı düşünürəm.

- Məhbus ailələri ilə hökumət arasında vasitəçi olmaq çətin deyil sizin üçün?

- Əlbəttə, çətinidir. Elə bilirsiniz ki, "yuxarı" da biz hər dəqiqə qulaq asırıq? Bəzən biz İşçi Qrupu olaraq hökumətdəki məmurlara hamımız birdən müraciət edirik, bəzən tək-tək müraciət edirik. Qəbulla gedirik. Bəzən qəbul edirlər, bəzən qəbul etmirlər. Zakir Qaralovun, Ramil Usubovun, Rüstəm Usubovun, Fudad Ələsgərovun qəbulunda olmaq çox çətinidir. Onların da işləri var, vaxtları yoxdur. Biz çalışırıq, çətinliyə dözüürük, ancaq özümüz üçün yox, hansısa məh-

bus üçün. Bu şəxslərin yanına girib, kimlərsə azadlığa çıxmasını xahiş etmək bilirsinizmi nə qədər çətinidir? Bunu qəbul etsinlər ki, biz buna nail olmuşuq. Bizim sözüümüz keçir, gec də olsa bizi qəbul edirlər, xahişlərimizi həyata keçirirlər. Bu hüquq müdafiəçisi üçün böyük uğurdur. Bizi hər tərəfdən də vururlar. Kim nə deyirsə desin. Mən təkə siyasi məhbusların yox, qadınların da məsələlərini onlara çatdırıram. Hamısını həll edirlər. Mənim ən yaxın silahdaşlarım Sahib Məmmədovdur, Əli-məmməd Nuriyevdir. Bu işdə bizə "Yeni Müsavat"ın baş redaktoru Rauf Arifoğlu da həmişə dəstək olub. Müxalifət kimi çıxış edəndə də o qəzet bizim üçün açıq olub, iqtidara xoş söz deyəndə də. Belə insanlarla bu yolu getmək hamımız üçün şərəfdir.

- Bir müddət öncə, Vergilər Nazirliyi QHT-lərdə yoxlamalara başladı. Bəzi QHT-lərin əmlakı müsadirə olundu, bəzilərini hesabına həbs qoyuldu. Siz o zaman hansı çətinliklər yaşadınız?

- Bizim hesabımız bağlanmadı. Sadəcə, Vergilər Nazirliyinin əməkdaşları gəlib bütün materiallarımızı yoxladı, hər şeyin qaydasında olduğuna əmin olandan sonra yoxlamalar dayandırıldı. İstədilər ki, bir balaca problem yaratsınlar. O zaman biz göstərdik

ki, bizdə problem yoxdur. Biz bütün layihələrimizi audit edirik. Hər layihənin sonunda biz hökumətdən audit çağırıb, yoxlama həyata keçiririk ki, onların rəsmi sənədi əlimizdə olsun.

- Bildiyimə görə, ailəniz İsraildə yaşayır. Onlardan ayrı yaşamaq sizin üçün çətin deyil mi?

- Əlbəttə, çətinidir. Sadəcə, onlar öz dövlətlərini seçiblər, mən də öz dövlətimimi... Gedib-gəlirəm. Uşaqlarım orada da yaşasa, Azərbaycanı çox sevirilər. İldə bir-iki dəfə gəlirlər. Azərbaycan haqqında bir məqalə çıxan kimi sevinclə onu mənə göndərirlər. Az öncə oğlum mənə Azərbaycan haqqında çəkilən bir klip göndərib. Onlar ölkəmdən çıxan kimi xəbəre həssasdırlar. Onu da deyirəm ki, İsraildə Azərbaycan diasporu çox güclüdür. Bu il Xocalı soyqırımına bağlı orada 613 nəfər həlak olan şəxsin xatirəsinə 613 ağac əkilib. İsraildə heç bir diaspora Azərbaycan diasporu qədər güclü deyil. İsrailin də Azərbaycana münasibəti normaldır.

Söhbətimizə cəmiyyətin digər üzvləri hüquq müdafiəçisi Cəmilə Səmədova və Qadın Sülh və Təhlükəsizlik Mərkəzinin sədri Dilərə Əfəndiyeva ilə davam etdik. Onlar cəmiyyətin hər bir layihəsində yaxından iştirak etdiklərini və əzəmətli ailələrə hüquq yardım göstərdiklərini bildirdilər. Onların sözlərinə görə, hazırda regionlarda qadınların yaşadığı əsas hüquq problemlərindən biri rəsmi nigaha girmədən qurulan ailələrdə boşanma zamanı yaşanan çətinliklərdir.

Cəmiyyətin layihə koordinatoru Nəbat Qəniyeva və Din və Maarifçilik Mərkəzinin rəhbəri Əntiqə Qurbanova isə regionlarda qadınların işçilərdəki təlimlərdən danışaraq bildirdilər ki, bölgələrdə qadınların maddi durumları, təhsil imkanları çox aşağıdır. Cəmiyyətin layihələrində bu məsələlər ön planda tutulur və müəyyən işlər görülür.

"Qadın lider" jurnalının redaktoru Firuzə Əsədullayeva, hüquq müdafiəçisi Səadət Paşayeva da söhbətimizə qoşularaq, həm özlərinin cəmiyyətdəki rolundan danışdılar, həm də təşkilatın ölkənin hüquq sahəsində gördüyü işləri qiymətləndirdilər. Qeyd etdilər ki, bu təşkilatda hamı universaldır. Yeri gələndə, hüquq müdafiəçisidirlər, yeri gələndə təlimçi, yeri gələndə sadəcə psixoloq, vətəndaşın dərd ortağı...

Sonda Novella xanım cəmiyyətin işi ilə bağlı bu cür ətraflı reportajın onlar üçün bir ilk olduğunu deyib təşəkkür etdi.

□ Nərgiz LİFTİYEVAYA
Fotolar müəllifindir

Son günlər Ermənistan və Qarabağ erməniləri vahimə içərisindədir. İşğalçılar Azərbaycanın təmas xəttinə əlavə qoşun və hərbi texnikanın gətirdiyi barədə məlumatlar yayaraq hay-küy qaldırıblar. Virtualaz.org xəbər verir ki, Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Artsurun Ovanisyanın bildirdiyinə görə, təmas xəttindəki situasiya aprelin əvvəlləri ilə müqayisə oluna bilməz. "Azərbaycan qoşunların təmas xəttinə aprelin əvvəllərində olduğundan daha çox qüvvə cəmləşdirib" deyərək bildirib.

Ermənilər niyə belə qorxuya düşüblər?

Xatırladaq ki, bundan əvvəl də Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi düşmən ölkənin bu barədə bəyanatlarını şərh etməyib. Nazirlik bildirib ki, Azərbaycan beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri daxilində qoşunların yenedən dislokasiyasını həyata keçirməkdə sərbəstdir və bununla bağlı üçüncü tərəfə izahat verməyə borclu deyil. Ermənistan hərbi-siyasi dairələri artıq neçə gündür ki, Azərbaycanın təmas xəttinə çoxsaylı qüvvə cəmləşdirməsindən və Şuşanın işğalının ildönümü günü irimiqyaslı hərbi əməliyyatlara başlamağa biləcəyindən bəhs edir. Lakin böyük ehtimalla bu cür informasiyaların verilməsi ictimai rəyin Ermənistan ordusunun Qarabağda itirdiyi mövqeləri geri ala bilmək üçün növbəti əks-həmləyə hazırlanmasına xidmət edir.

Düşmənin vahimə içərisində olduğunu təsdiqləyən yalnız yerli ekspertlərin dedikləri deyil. Düzdür, erməni tərəfi vəziyyətin kifayət qədər acınacaqlı olduğunu etiraf edir. Hətta ordusunu qidalandırmaq üçün ianələrə ehtiyac duyan ölkənin Azərbaycanın müasir standartlara yiyələnmiş ordusu ilə üz-üzə gəlməsinin məntiqi nəticəsi hər kəsə bellidir. Ermənistanın sabiq müdafiə naziri Vaqarşak Arutyunyan deyib ki, cəmi 400 milyon dollarlıq hərbi büdcəsi olan Ermənistanın öz ordusuna 3,6 milyard dollar vəsait ayıran Azərbaycanla balans saxlaması mümkünsüzdür. Ona görə də ali məktəblərdə təhsil alan erməni gənclərin möhlət hüququnun ləğv edilməsi məsələsi gündəmə gəlib. Ermənistan hökumətinin aparat rəhbəri David Arutyunyan isə deyib ki, ay ərzində parlamentdə tələbələrə hərbi çağırışdan möhlət hüququndan məhrum edilməsi məsələsi müzakirəyə çıxarılacaq.

Cəbhədə baş verən son hadisələrdən sonra ermənilər Sersəng su anbarının mühafizəsini gücləndiriblər. Hətta ərəziyə İrevandan xüsusi təyinatlı polis dəstəsi göndərilib. Məlumat görə, düşmən hələ də hesab edir ki, Qarabağda Azərbaycanın keşfiyyət qrupları var və ona görə də axtarışlarda təlim görmüş itlərdən də istifadə edirlər. Azərbaycanın xüsusi təyinatlılarının bir neçə günlük əməliyyatı düşmənin yuxusunu qaçırır.

Talış kəndi və Madağiz qəsəbəsində yaşayış yoxdur

Qaçmaq demişkən, ermənilər aprel ayının 2-də Azərbay-

Ermənistan "DQR" in tanınması

prosedurunu işə saldı

Düşmən ölkə Azərbaycanın təmas xəttinə çoxlu sayda canlı qüvvə və hərbi texnika çıxartdığını həyəcanla dünyaya bəyan edir; Ter-Petrosyan Xankəndində separatçı liderlə görüşdən sonra müəmmalı mövqə sərgilədi; işğalçı həm qorxur, həm də qorxutmağa çalışır

can Silahlı Qüvvələrinin əks-zərbəsi nəticəsində keçmiş Ağdərə rayonunun Madağiz qəsəbəsi və Talış kəndində qanunsuz yaşayan sakinlərin Ermənistan və Xankəndinə qaçdıqlarını təsdiqləyiblər. "Hazırda Talış kəndi və Madağiz qəsəbəsində yaşayış yoxdur". Bu sözləri Ermənistan mətbuatına açıqlamasında Talış kənd icmasının rəhbəri Vilen Petrosyan deyib. Petrosyanın sözlərinə görə, aprel ayının 2-dən kənddə yaşayanlar Xankəndinə köçərək hotellərdə məskunlaşıblar. "Talış kəndi ətrafında mövqə tutan qoşunlarımızdan başqa kənddə heç kim yoxdur" deyərək, Petrosyan Madağiz qəsəbə məktəbinin direktoru Qeqam Ağacanyan isə bildirib ki, Ma-

teklif edilmiş qanun layihəsini müzakirə edəcək.

Virtualaz.org "Ermənistan xəbərləri" nə istinadən xəbər verir ki, sözügedən məsələ parlamentin mayın 5-də keçiriləcək iclasının gündəliyinə salınıb. Sənəd Ermənistan hökumətində müzakirə olunub. Həmin iclasda Ermənistan xarici işlər nazirinin müavini Şavarş Koçaryan məruzə ilə çıxış edib.

Bu arada Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin arsenalında mövcud olan müasir pilotsuz uçan aparatların qarşısının alınması ilə bağlı Ermənistan Müdafiə Nazirliyində xüsusi komissiya yaradılıb. Publika.az-ın İsrail mənbələrindən əldə etdiyi məlumata görə, Ermənistan hökuməti Azərbaycanın hərbi arsenalında mövcud olan pilot-

dağiz qəsəbəsində heç kim qalmayıb: "Belə demək mümkünsə, bu ərazilərə mühüm yüksəklikləri ələ keçirmiş Azərbaycan ordusu nəzarət edir". Ermənistan mətbuatının yazdığına görə, nə Talış kəndinin, nə də Madağiz qəsəbəsinin sakinləri bir daha geri qayıtmaq istəmir.

Ermənistan parlamentində "köhnə hava"

Ermənistan parlamenti "DQR" in tanınması barədə deputatlar Zarui Postanyan və Qrant Baqratyan tərəfindən

suz uçan aparatların və digər silahların radara düşməməsinin səbəbini öyrənmək üçün xarici ölkələrdən, o cümlədən Rusiya və İsraildən mütəxəssislər dəvət edir. Hazırda Ermənistanın Təhlükəsizlik Şurası rəhbərliyi də bu istiqamətdə səfərbər olunub.

Düşmən ölkə və Qarabağ erməniləri xof işində olmaqla yanaşı, Azərbaycanı hədələməkdən də çəkinmirlər. "Ermənistan özünün istehsal etdiyi gizli silaha malikdir və bu silahlı Azərbaycana qarşı tət-

barədə saxta informasiyalar yaydıqdan sonra mövqelərimizə hücum keçərək və bunu da özünün "təhlükəsizliyi" ilə əsaslandıraraq beynəlxalq aləmdən dəstək qopara bilər. Hər halda, yuxarıdakı qeydlərimiz, üstəlik, düşmənin son günlər təmas xəttinə əlavə qüvvə daşması da bunu deməyə əsas yaradır. Əksəriyyət belə düşünür ki, Sərkisyanın danışıqlara başlamaq üçün iki həftə vaxtı var və bu müddətdə o, lokal qələbə əldə edib üstün mövqeyə yiyələnmək istəyir.

şərt kimi irəli sürməsi məhz bununla əlaqədardır. Çünki belə bir nəzarət mexanizminin yaradılması Azərbaycan ordusunun işğalçıya yeri gəldikcə lokal zərbələr endirmək imkanlarını əlindən alacaq. Azərbaycan hərbi rəhbərliyinin son aylar həyata keçirməyə başladığı bu taktika çox effektivdir və işğalçıyı daim gərginlikdə, qorxu içində saxlayır". Bununla belə, politoloq xatırladı ki, qarşı tərəf cəbhə xəttində müdafiə mövqelərini də möhkəmləndirir: "Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərar-

gah rəisinin Dağlıq Qarabağda son səfəri də bununla əlaqədardır. Erməni ordusunun preventiv zərbə məqsədilə cəbhədə hücum əməliyyatına başlayacağına güman etmirəm. Çünki bu halda Azərbaycanın əks-hücum əməliyyatlarına başlaması üçün əsas yaranacaq ki, işğalçı belə bir variantı arzulamır. Onlar ən uzağı Azərbaycan ordusunun mövqelərini və son həftələr etdikləri kimi, təmas xətti yaxınlığındakı mülki yaşayış məntəqələrini atəş altında saxlaya bilərlər. Lakin bu da onlar üçün çıxış yolu deyil, çünki Azərbaycan ordusunun əks-zərbələri ağırlı olur. Ümumiyyətlə, Sərkisyanın hazırkı durumunu pat vəziyyəti kimi xarakterizə etmək olar, onun manevr imkanları xeyli daralıb. Sərkisyan hazırda beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini atəşkəş problemə yönəldərək münafiçənin həlli üzrə danışıqlardan yayınmağa çalışır. İnsidentlərin araşdırılması mexanizminin yaradılması və etimadartırıcı tədbirlər məsələsini gündəmə gətirməkdə məqsəd budur. Həmin təkliflər Rusiya başda olmaqla, həmsədr ölkələr tərəfindən də dəstəklənir. Hesab edirəm ki, Azərbaycan münafiçəsinin həlli nə dərəcəli olmayan bu təklifləri qəbul etməməlidir. Bizə atəşkəsin möhkəmləndirilməsi yox, münafiçəsinin həlli lazımdır".

Ter-Petrosyan "DQR" də nə danışıqlar aparıb?

Mayın 3-də Ermənistanın eks-prezidenti Levon Ter-Petrosyan Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin başçısı Bako Saakyanla görüşüb. Konstruktiv mövqedən çıxış edəcəyi gözlənilsə də, Ter-Petrosyan fərqli təsir bağışlayıb. Görüşdən sonra o, jurnalistlərə deyib ki, Ermənistan və Dağlıq Qarabağ inamlı və dəqiq hərəkət edir. Bununla belə, eks-prezident mövcud vəziyyətin dikte etdiyi kimi, təmkinli olmağı tövsiyə edib. Bundan öncə Saakyan Qarabağ separatçılarından keçmiş lideri Arkadi Qukasyanla da görüşüb məsləhətləşmişdi. Ermənilərin Qarabağ cəbhəsində nə planlaşdırdığını hələlik konkret demək mümkün deyil. Ancaq Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi düşmənin istənilən hücumunu def etməyə hazır olduğunu və baş verəcəklərə görə məsuliyyətin Ermənistanın cinayətkar rejiminin üzərində düşdüyünü bəyan edib.

□ Elşad PAŞASOY

biq edə bilərik". General-mayor Arkadi Ter-Tadevosyan "Lragir" qəzetinə müsahibəsində deyib. Milli.az-ın məlumatına görə, o deyib ki, müharibə ehtimalı artır. "Təbii, ola bilər ki, Azərbaycan Ermənistanı vursun. Lakin Azərbaycan Ermənistanı bombalamağa başlayarsa, ölkəmizdə zərər görə biləcək ən bahalı və önəmli obyekt supermarket olacaq. Bizdə Azərbaycanda olduğu kimi neft mədənləri, borular yoxdur. Biz də Azərbaycanın neft obyektlərini vura bilərik" deyərək, Ter-Tadevosyan hədələyib.

Qarabağ müharibəsində iştirak etmiş terrorçuları birləşdirən "Yerkrapa"nın rəhbəri, general-mayor Manvel Qriqoryan isə "bütün ermənilər mayın 8-də gözəl hədiyyə almağa layiqdirlər"-deməklə 8 mayda Azərbaycana əks-zərbə vura biləcəkləri ilə təhdid edib. Yayılan digər xəbərlərə görə, Ermənistanın Dağlıq Qarabağda göndərilmiş "Toçka-U" taktiki raket buraxılış sistemləri artıq Füzuli, Cəbrayıl və Ağdərə istiqamətlərində yerləşdirilib.

Sərkisyanın 2 həftə vaxtı var

Ermənilərin qışqır-bağırının klassik erməni hiyləgərliyinin tərkib hissəsi ola biləcəyi istisna deyil. Yəni düşmən Azərbaycanın "hücum planı"

Samir Şərifov Almaniyaya niyə gedib?

Mayın 2-də Almaniyanın Frankfurt şəhərində Asiya İnkişaf Bankının (ADB) Rəhbərlər Şurasının 49-cu illik toplantısı öz işinə başlayıb. Maliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən "APA-Economics"ə verilən xəbərə görə, mayın 5-dək davam edəcək toplantıda Azərbaycanın maliyyə naziri, bankın rəhbərlər şurasının üzvü Samir Şərifovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti iştirak edir.

"Davamlı inkişaf naminə əməkdaşlıq" devida altında keçirilən illik toplantıda üzv ölkələrdən nazirlər, mərkəzi bank rəhbərləri, yüksək vəzifəli dövlət və hökumət rəsmiləri, iş adamları, beynəlxalq maliyyə institutları və vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri, tanınmış alim və ekspertlər olmaqla, 3 min nəfərdən çox nümayəndə iştirak edir.

İllik toplantı çərçivəsində maliyyə naziri S. Şərifovun ADB-nin prezidenti Takehiko Nakao, vitse-prezidentlər Vençay Janç, Divakar Gupta və digər rəsmilərlə keçirdiyi işgüzar görüşlərdə ADB ilə birgə həyata keçirilən mövcud layihələrin əhəmiyyəti qeyd olunub, respublika ərazisində elektrik enerjisi təminatının daha da yaxşılaşdırılması, enerji paylayıcı şəbəkələrin təkmilləşdirilməsi, habelə regionların su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihələrinin icra vəziyyəti müzakirə olunub.

Görüşlərdə həmçinin "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağının istismarının ikinci mərhələsinin işlənməsi, bu zaman hasil ediləcək təbii qazın nəqlini nəzərdə tutan Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin maliyyələşdirilməsində ADB-nin iştirakı ilə bağlı da fikir mübadiləsi aparılıb.

1966-cı ildə yaradılan ADB-nin baş qərargahı Filippinin paytaxtı Manila şəhərində yerləşir. Bankın 67 ölkə-üzvü var. Azərbaycan ADB-yə 22 dekabr 1999-cu ildə üzv qəbul olunub. Azərbaycan bankın Rəhbərlər Şurasının 2015-ci ildə keçirilən 48-ci illik toplantısına ev sahibliyi edib.

Vergi ödəməkdən imtinaya görə cəza ağırlaşdırılır-3 ilədək həbs

Azərbaycanda bütün sahələrdə vergi və sosial sığorta haqqından yayınanlarla bağlı cəzalar ağırlaşdırılır. Milli Məclisdən APA-ya verilən məlumata görə, Azərbaycan prezidentinin təqdimatı ilə bununla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 213-cü

maddəsinə (Vergi ödəməkdən yayınma) əlavə və dəyişikliklər təklif olunur.

Maddənin 1-ci bəndinə təklif edilən əlavə və dəyişikliyə görə xeyli miqdarda vergiləri və ya məcburi dövlət sosial sığorta haqlarını ödəməkdən yayınma cinayət nəticəsində vurulmuş ziyanın 2 mislindən 4 mislinə qədər miqdarda cərimə və ya 3 ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə 3 ilə qədər azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

Hazırkı varianta görə bu əməli törətməkdə təqsirli bilinənlər 1000 manatdan 2000 manatadək miqdarda cərimə və ya iki ilədək müddətə islah işləri və ya üç ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır.

Maddənin 2-ci bəndinə təklif edilən əlavə və dəyişikliyə görə isə eyni əməllər müştəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə və yaxud külli miqdarda törədildikdə cinayət nəticəsində vurulmuş ziyanın 3 mislindən 5 mislinə qədər miqdarda cərimə, 3 ilədək müddətə müəyyən vəzifə tutma və ya müəyyən fəaliyyətlə məşğul olma hüququndan məhrum edilməklə və ya edilməməklə 3 ildən 7 ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır. Hazırkı varianta görə isə bu əməlləri törətməkdə təqsirli bilinənlərə 3 ildən 7 ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə cəzası tətbiq olunur.

Maddənin qeyd hissəsinə təklif edilən düzəlişə görə külli miqdar dedikdə 100 min manatdan yuxarı məbləğ götürülür.

Layihə Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub və mayın 6-da müzakirəyə çıxarılacaq.

Bir müddət əvvəl ABŞ-ın Federal Ehtiyat Sistemini (FES) növbəti iclasında faiz dərəcələrinin əvvəlki səviyyədə saxlanılması ekspertlər tərəfindən müxtəlif aspektlərdən qiymətləndirilib. Həmin qərarda faiz dərəcələri artırılmayıb. Bir çox ekspertlər bildirirlər ki, qərar həqiqət gözlənilən idi, çünki martın ortalarında keçirilmiş iclasda bəyan edilmişdi ki, həlölük faiz dərəcələrinin qaldırılması üçün makroiqtisadi əsaslar lazımi səviyyədə güclü deyil.

Dollar yazdan "salamat" çıxacaq

Əksər ekspertlərin fikrincə, FES-in iyunda faizləri qaldırması gözlənilir, çünki...

Ekspert Vüqar Bayramov məsələ ilə bağlı musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, əslində FES-in qərarından sonra dünya bazarında dolların məzənnəsində dəyişikliklər müşahidə olunub: "Nəzərə alaq ki, FES-in son qərarı praktik olaraq valyuta bazarına təsir göstərir, təsirlər müşahidə edilməkdədir. Təbii ki, FES-in qərarları dolların avroya və eləcə də digər valyutalara nisbətən məzənnəsində azalmasına gətirib çıxarır. Praktiki olaraq biz FES-in uçot dərəcəsini artırmaması ilə bağlı qərardan sonra dolların avroya nisbətən məzənnəsində azalmalar mü-

zimdər".

APA-nın təhlilinə görə isə artımın ilin ortasından tez baş verməyəcəyi gözlənilir:

"Faiz dərəcələri bu il ərzində iki dəfə qaldırılacaq, amma ilk dəfə artımın ilin ortasından tez baş verməyəcəyi gözlənilirdi. İndiki iclasın yekun rəsmi məlumatında əvvəlki iclasının yekun sənədi bir çox məqamlarda təkrarlanır. Qısaca olaraq bildirilir ki, əmək bazarının göstəricilərinin yaxşılaşması davam etməkdədir, ev təsərrüfatlarının gəlirləri artır, mənzil sahəsində vəziyyət müsbət qiymətləndirilir, amma bunun fonunda ev təsərrüfatlarının xərclərinin artımı

Bildirilir ki, dekabrın 17-də faizlərin qaldırılması barədə FES-in qərarından sonra dollar müəyyən dərəcədə möhkəmlənib, sonra müxtəlif amillər nəticəsində avro-dollar cütüyünün dəyişkənliyi müşahidə olunub. FES-in martın ilk dekadasında gözlənilən növbəti iclası ilə bağlı

dolların məzənnəsi enir. Oxsar vəziyyət Rusiyada da müşahidə olunur və orada FES-in iclaslarını daha böyük diqqətlə izləyirlər. Nəticədə faiz dərəcələrinin qaldırılıb-qaldırılmaması rublun məzənnəsinə dərhal təsir edir. Məntə bu cür təsirin olması ilə bağlı variant kimi görünür.

müxtəlif proqnozlar verildi. Martın 15-16-da faizlərin qaldırılmaması barədə qərar qəbul edildikdən sonra avronun kəskin bahalaşması başlayıb ki, məzənnə qısa müddət ərzində 1,1-dən indiki 1,13-1,14 səviyyəsinə qalxıb. İclasdan sonra məzənnə sabit olaraq qalırdı və apreldə keçirilən iclası ərəfəsində artıq əvvəlki ajiotaj müşahidə olunmamışdı. Buna səbəb o olub ki, mart iclasından sonra məlum olub ki, faizlər yaxın bir-iki ay ərzində qaldırılmayacaq. Apreldəki iclası bunu yalnız təsdiq edib və məzənnədə nəzərəçarpan dərəcədə dəyişiklik baş verməyib. Amma ümumi

Bildirilir ki, FES-in qərarı ilə neftin bahalaşması da üst-üstə düşüb, amma bu amilləri bir-birinə sıx bağlamaq düz olmaz. Belə ki, iclasdan sonra, yeni aprelin 27-28-də neft bahalaşdı, amma bu bahalaşma dolların ucuzlaşması səviyyəsinə uyğun olub, "Brent" markalı neft üzrə təxminən 2 faiz təşkil edib. Lakin neftin bahalaşması bundan daha əvvəl, aprelin 5-də başlayıb. Həmin vaxt "Brent" markalı neftin qiyməti 37,9 dollara bərabər olub, indi isə 46-47 dollar təşkil edir. Beləliklə, üç həftə ərzində neft 27 faiz bahalaşdı. Lakin bunu başqa amillərlə əlaqələndirmək daha məqsə-

şahidə edirik. Son bir həftədə dolların avroya nisbətən məzənnəsində azalmalar var. Əgər bir həftə əvvəl 1 avro almaq üçün 1 dollar 12 sent ödəmək lazım idisə, indi 1 avro almaq üçün 1 dollar 15 sent ödəmək lazımdır. Bu da dolların kəskin möhkəmlənməsinin qarşısını alır. Çünki bu gün ABŞ-ın məşğulluqla bağlı göstəriciləri proqnozlaşdırılan səviyyədə deyil. Amma ABŞ-da iqtisadi göstəricilər praktiki olaraq dolların məzənnəsinin möhkəmlənməsi üçün zəmin yaradır. Əgər FES uçot dərəcəsinin artırılması ilə bağlı qərar qəbul edəcəkdise, o zaman təbii ki, bu, birbaşa dolların digər valyutalara nisbətən məzənnəsinin kəskin möhkəmlənməsinə gətirib çıxara bilər. FES buna imkan vermədi. Xüsusən bu bahalaşma dünya bazarında bir sıra məhsulların qiymətinin möhkəmlənməsinə də təsir göstərə bilər. Yəni dollarla bağlı dəyişmə bu məhsulların da qiymətinin ucuzlaşmasına gətirib çıxara bilər. Bunu dolların möhkəmlənməsinin qarşısını alması üçün atılan addım kimi qiymətləndirmək la-

bir qədər azalıb, korporativ investisiyalar və ixrac üzrə dinamika zəif olub və nəhayət, inflyasiya hələ də hədəf göstəricisi olan 2 faizdən aşağıdır. FES gözləyir ki, pul-kredit siyasətinin indiki göstəriciləri ilə makroiqtisadi vəziyyətin tədricən daha da yaxşılaşması baş verəcək ki, sonrakı korreksiya gücləndirici amil rolunu oynayacaq".

İclasdan sonra bazarlarda baş verənlər onu sübut edir ki, bazar iştirakçıları məhz həmin qərarı gözləyib və faiz dərəcələrinin qaldırılmaması ABŞ-ı izləyənlər üçün yalnız müsbət təsir edib. Belə ki, iclas aprelin 27-də keçirilib və ondan sonra günlərdə ABŞ-ın əsas fond indeksləri olan DOW JONES 1,5 faiz, S&P 500 1,5 faiz enib. Müvafiq olaraq, dolların məzənnəsi bütün istiqamətlərdə enib: avro dollara qarşı ötən həftənin son iki günü ərzində 1,15 faiz bahalaşdı, dollar İsviçərə frankına qarşı 1,15 faiz ucuzlaşdı, ingilis funtu dollara qarşı 0,5 faiz bahalaşdı: "Aydır ki, FES-in qərarının digər güclü valyutalara müsbət təsiri var".

haldə etiraf etmək lazımdır ki, FES-in faiz dərəcələrini artırması dollara endirici təsir edir. Bu isə ABŞ-dan başqa ölkələr üçün müsbət haldır. Faktiki olaraq, inkişafda olan ölkələr, xüsusən də xammalın ixracından asılı olan və milli valyutaları üzən məzənnəyə çəkmiş ölkələr üçün FES-in pul-kredit siyasətini sərbəstləşdirməsinə sərf edir. Çünki bunun nəticəsində dollar ya sabit qalır, ya ucuzlaşır. Azərbaycan Mərkəzi Bankı manatın məzənnəsinin FES-in qərarları, ABŞ-ın pul-kredit siyasəti ilə əlaqələndirilməsinin əleyhinə çıxır. AMB-nin fikrincə, manat-dollar cütüyü ölkə daxilindəki vəziyyətdən, o cümlədən dollara təklif-tələbat tarazlığından asılıdır. Haqlı mövqedir, lakin hər halda, təsiri tam olaraq inkar etmək düz deyil, çünki dolların dünyada möhkəmlənməsi, məsələn, dolları yolla ixraca təsir edir ki, bu da ölkə daxilində valyuta təklifini azaldır. Azərbaycanın təmsilində bunu neft ixracı sahəsinə aid etmək olar. Dolların zəifləməsi neftin müənasib bahalaşmasına səbəb olur ki, bu da Azərbaycana daxil olan dollar kütləsini artırır. Nəticədə ölkə daxilində

dəyüqün olardı. Məsələn, "Bloomberg" agentliyinin fikrincə, neftin apreldəki bahalaşması dünyanın müxtəlif nöqtələrində neft infrastrukturuna silahlı hücumlarla bağlıdır. O cümlədən «Bloomberg» burada Kolumbiyanı, Liviyanı və Nigeriyanı qeyd edir ki, burada hərbi qarşıdurmalar nəticəsində faktiki olaraq bazara neft təklifi sutkada 800 min barel azalıb. Nəticədə bu azalma neftin bahalaşmasına gətirib çıxarıb.

Neftin bahalaşmasına müəyyən dəstəyi həmçinin dolların ucuzlaşması edib. Bu ucuzlaşma artıq obyektiv reallığa çevrilib, yəni FES-in pul-kredit siyasətinin yumşaq səviyyədə saxlanması dolların bahalaşmasına səbəb olub. FES-in növbəti iclası iyunun 14-15-də nəzərdə tutulur. İndidən hər hansı proqnoz vermək çətindir, amma FES-in əvvəlki planları, yəni bu il ərzində faizlərin iki dəfə qaldırılması məsələsi hələ də qüvvədədir ki, nəticədə gözləmək olar ki, iyunda faizlər qaldırılacaq. Amma o vaxta qədər dolların bahalaşması üçün obyektiv əsaslar yoxdur.

Naxçıvanın sabiq milli təhlükəsizlik naziri, hazırda ev dustağı olan Vəli Əsgərov vəkil vasitəsilə sabiq milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudovun ona qanunsuz göstəriş verdiyini açıqlayıb. V.Əsgərovun vəkil Vüqar Xasayev deyib ki, müdafiə etdiyi şəxs Naxçıvanın milli təhlükəsizlik naziri olarkən Eldar Mahmudov ona Naxçıvan Ali Məclisinin sədri Vasif Talibovu, onun ailə üzvlərini dinləməyi tapşırıb. Vəkilin sözlərinə görə, həmin dövrdə V.Əsgərov tapşırığı yerinə yetirməkdən imtina edib.

min qanunsuz göstərişləri yerinə yetirməsəydilər, onları cinayət məsuliyyətinə cəlb etmək olmazdı. Bu adamlar bilib-bilə qanunsuz əmri və ya sərəncamı yerinə yetiriblər və cinayət törətmiş şəxs hesab olunurlar. Təəssüf ki, MTN-də başladılan proseslərdən 6 ay keçməsinə baxmayaraq indiyə qədər Eldar Mahmudovu cinayət məsuliyyətinə cəlb etməyiblər".

M.Baxış deyir ki, bu gün

Eldar Mahmudovun

maddələri bilindi

Müzəffər Baxış: "Eldar Mahmudovun bundan da ağır və xüsusilə ağır cinayətləri var"

Bu məsələnin ictimailəşməsi geniş müzakirələrə yol açıb. Müzakirələrin ana xətti Vəli Əsgərovun faktiki olaraq media üzərindən Eldar Mahmudovun əleyhinə ifadə verməsi kimi qəbul edilməsindən ibarətdir.

Bu açıqlamanı əsas götürməklə Eldar Mahmudovu istintaqa cəlb edə bilirlərmi?

Tanınmış hüquqşünas, "Hüquqi Dövlət" Araşdırma Mərkəzinin rəhbəri Müzəffər Baxış deyir ki, bu açıqlama yoxlanılmalı və hüquqi qiymət verilməlidir: "Vəli Əsgərov sirdən bir şəxs deyil. O, 15 il Naxçıvanın milli təhlükəsizlik naziri olub. Onun havadan danışmadığı bəllidir. Ona həqiqətən belə bir göstəriş verilibsə, bu göstəriş konkret şəxs barəsində qanunsuz informasiya toplanmasına xidmət edib. Eldar Mahmudov CM-in 156-cı maddəsində nəzərdə tutulan, şəxsi və ailə həyatının sirri olan məlumatların qanunsuz toplanması ilə bağlı Naxçıvanın milli təhlükəsizlik nazirinə göstəriş vermiş olub. Bu göstəriş öz qulluq mövqeyindən sui-istifadə etməklə verilib. Belə halda, Eldar Mahmudov Cinayət Məcəlləsinin 156.2 maddəsi ilə, yeni şəxsi və ailə həyatının sirləri olan məlumatların qa-

nunsuz toplanmasına vəzifəli şəxs tərəfindən öz qulluq mövqeyindən sui-istifadə etməklə göstəriş verilməsi kimi qiymətləndirilə bilər. Buna görə 3 ilədək müəyyən vəzifədən azad edilməklə 2 ilədək azadlıqdan məhrum etmə cəzası nəzərdə tutulub. Bu faktı görə digər maddələrlə də cinayət işi başlanıla bilər. Məsələn, 308-ci maddə ilə də ittiham oluna bilər. Bu cinayətlər icimai ittiham qaydasında təqib olunan cinayətlərdir. Belə faktlar barəsində KİV-dən məlumatlar daxil olursa, prokurorluq orqanlarının vəzifə borcudur ki, bu faktları araşdırsınlar və bu cinayətləri törədən şəxslərin cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsini təmin etsinlər. Bura Azərbaycandır və belə əməllər siyasi göstəriş olanda öz hüquqi qiymətini ala bilər".

M.Baxış deyir ki, E.Mahmudovun cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi üçün kifayət qədər əsaslar mövcuddur: "Eldar Mahmudovun tabeliyində olan şəxslər bu gün həbsdədirlər. Bu şəxslər sırasında general rütbəsi daşıyanlar, idarə və şöbələrde rəis olanlar var. Əgər bu gün 20 MTN-çi Cinayət Məcəlləsinin ən müxtəlif maddələri ilə həbsdədirsə, onlara müxtəlif cinayətləri törətmələri ilə bağlı ittihamlar verilibsə, Eldar Mahmudovun da məsuliyyət məsələsinə hökmən qiymət verilməlidir. Bu adamlar Eldar Mahmudovun qanunsuz göstərişlərini yerinə yetiriblər. Bu məsələ hökmən araşdırılmalıdır. Bu adamlara qanunsuz göstəriş verən şəxs özü də cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməlidir. Bu gün həbsdə olan şəxslər hə-

həbsdə olan MTN-çilərin Eldar Mahmudovun əleyhinə ifadə verməmələri onun məsuliyyətdən kənar qalmasına əsas vermir: "Həqiqət budur ki, KİV-də konkret zərərçəkmişlər tərəfindən Eldar Mahmudovun bir sıra obyektlərin tikintisi ilə bağlı törətdiyi cinayətlər haqda geniş açıqlamalar verilib. Açıq-aydın informasiyalar var. Ola bilər ki, Eldar Mahmudovun ətrafındakı müəşəkkil cinayətkar qruplaşma üzvləri onun əleyhinə ifadə verməsinlər. KİV-də zərərçəkənlərin açıqlamaları mövcuddur və bu açıqlamalar şəxsən Eldar Mahmudovun özü ilə bağlıdır. Bəs bu faktları niyə araşdırmırlar? Niyə Eldar Mahmudovun cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmasını təmin etmirlər?"

□ E.MƏMMƏDƏLİYEV

Qardaşı Füzuli Ələkbərovun ölkədən köçməsi xəbərindən danışdı Nizami Ələkbərov: "Azərbaycanda öz işi ilə məşğuldur"

Mediada sabiq əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Füzuli Ələkbərovun Azərbaycanı birdəfəlik tərk etməsi ilə bağlı məlumatlar yayılıb. Füzuli Ələkbərov barəsində yayılan məlumatları dəqiqləşdirməyə çalışdıq. İlk olaraq sabiq nazirin özü ilə əlaqə saxlamağa cəhd etsək də, bir nəticə olmadı. Daha sonra nazirin rəhbərlik etdiyi "İmprotex" Şirkətlər Qrupu ilə əlaqə saxladığımız. Şirkətdən bu məsələ ilə bağlı heç bir açıqlama verə bilməyəcəklərini bildirdilər.

Sabiq nazirə bağlı məlumat əldə edə bilmək üçün sonuncu olaraq qardaşı, İsmayılının sabiq icra başçısı Nizami Ələkbərovla əlaqə saxladığımız.

Sabiq icra başçısı musavat.com-a açıqlamasında yayılan məlumatların əsassız olduğunu dedi. Onun sözlərinə görə, Füzuli Ələkbərov hazırda Azərbaycandır: "Füzuli müəllim hazırda Azərbaycandır və öz işi ilə məşğuldur".

F.Ələkbərovun hazırkı fəaliyyətinin nədən ibarət olmasına gəlinə isə sabiq icra başçısı qısa olaraq bunları qeyd etdi: "Yalan məlumatlar yayılır ki, Füzuli Ələkbərov Azərbaycanı tərk edib. Füzuli Ələkbərov buradadır. Əvvəl nə işlə məşğul idisə, indi də öz işi ilə məşğuldur".

Xatırladaq ki, Füzuli Ələkbərov 2013-cü ildə prezident seçkilərindən sonra postunu itirdi. Yeni hökumətin təsdiqlənməsi zamanı siyahıda adı olmayan F.Ələkbərov "İsmayılı hadisələri"nin qurbanı oldu.

2013-cü ilin yanvarında "İsmayılı hadisələri" sabiq nazir Füzuli Ələkbərovun oğlu Vüqar Ələkbərovun, iddialara görə, ismayılılıqları təhqir etməsindən sonra baş vermişdi. V.Ələkbərov eyni zamanda hadisə baş verən dövrdə şəhərin icra başçısı olan Nizami Ələkbərovun qardaşı oğlu idi. Bildirirdi ki, nazir oğlu "Hammer" markalı maşınla "Kəpənək" istirahət mərkəzinə qalxarkən qəza törədir, üzr istəmək əvəzinə maşından enərək, hadisə yerinə toplaşan insanları söyüb, sonra isə ümumi ismayılılıqların ünvanına təhqiramiz ifadələr işləyir. Bundan qəzəblənən sakinlər nazir oğlunu döyüb, avtomobilini yandırmışdılar.

Ardınca baş verən kütləvi aksiyada 5000-ə yaxın insan iştirak etmişdi. Yüzlərlə İsmayılı sakinini həbs edilmişdi. Etirazçılar Ələkbərovlar klanına məxsus "Çıraq" hotelinə və bahalı maşınlara od vurmışdılar.

Kütləvi etirazlardan sonra Füzuli Ələkbərovun qardaşı Nizami Ələkbərov İsmayılının icra başçısı postunu itirdi. Ardınca isə Füzuli Ələkbərov vəzifəsi ilə vidalaşdı.

Qeyd edək ki, Ələkbərovlar ailəsinə məxsus nəhəng "İmprotex" Şirkətlər Qrupu 1991-ci ildə Füzuli Ələkbərov tərəfindən yaradılıb. Şirkətə hazırda rəsmi olaraq sabiq nazirin oğlu Vüqar Ələkbərov rəhbərlik edir.

□ İ.MURADOV

İlqar Məmmədov hələ də Şəki təcridxanasında saxlanılır

REAL sədrinin azadlığının üzərindən məhkəmə çıxışları xətt çəkib iddiası var

Mayın 3-də Ali Məhkəmədə Müsavat başqanının müavini Fərəc Kərimlinin hökmündən verilmiş şikayətə baxılıb. Fərhad Kərimovun sədrliyi ilə keçən proses mayın 10-na təxirə salınıb. Başqan müavini məhkəməyə gətirilməyib.

Bu barədə musavat.com-a F.Kərimlinin vəkil Nəmət Kərimli məlumat verib: "Fərəc məhkəməyə gətirilməmişdi. Çünki onun prosesdə iştirakı üçün vəsatət verməli idik. Fərəc Kərimli məhkəmənin ədalətli olacağına inanmır. Ona görə də onun iştirakı barədə vəsatətimiz yox idi. Proses zamanı məhkəmə elan etdi ki, işi öyrənib bir daha müzakirə etmək

lazımdır. Bunun özü qanunvericiliyə ziddir. Belə ki, iş əvvəlcədən öyrənilməli və ondan sonra proses təyin olunmalıdır. Onu da qeyd edim ki, Fərəcin qardaşı Siracın da aprel ayında gözlənilən məhkəmə prosesi mayın 10-na təxirə salınıb. Hər iki qardaşın məhkəməsi eyni gündə olacaq. Açıq, gedən prosesləri müsbətə doğru addım kimi qiymətləndirirəm. He-

sab edirəm ki, məhkəmə ədalətli qərar qəbul etmək istəyir".

Qeyd edək ki, hazırda ən çox müzakirə olunan mövzulardan biri də REAL sədri İlqar Məmmədovla bağlı hökmün qüvvədə saxlanılmasıdır. Onun barəsində aprelin 29-da Şəki Apelyasiya Məhkəməsinə çıxarılan qərar gündəmdən düşür. Buna səbəb də əvvəlcədən onun azadlığa buraxılacağına olan ümidlərin puç olmasıdır. REAL sədri ilə bağlı olan müzakirələrin fonunda belə iddialar var ki, o, son məhkəmə prosesindəki sətər çıxışlarına görə həbsdə qaldı.

Vicdan məbusunun həyat yoldaşı Vəfa Məmmədova onun hələ də Şəki İstintaq Təcridxanasında saxlanıldığını bildirdi: "Aprelin 29-dakı məhkəmənin səhərişi gün zəng etmişdi. Mayın 2-də də danışdıq. Əhval-ruhiyyəsi yaxşıdır. O, möhkəm, iradəli insandır. Belə qanunsuzluqlar onu sındıra bilməz. Heç vaxt da sındırmayacaq. Məhkəmənin son qərarına sakit münasibət sərgiləyir. Çünki o, əvvəlcədən qərarın belə olacağını bilirdi. Bizim ümidlərə rəğmə, onun ümidləri yox idi. Sadəcə, hakimiyyət tərəfdən belə fikir

yaradıldı ki, İlqar azad edirik. Bir növ oyun oynadılar. İlqar hələ ki Şəkidedir. Bakıya qayıtmaq istəyir. Çünki buradan bizə Şəkiyə sovqat aparmaq çox çətinidir. Nə vaxt qayıtlacağını gözləyirik".

V.Məmmədova həyat yoldaşı haqqında deyilən iddialarla razılaşmır: "Düşünürəm ki, İlqar məhkəmədəki çıxışlarına görə azad olunmadı. Əgər onun azad olunması ilə bağlı siyasi qərar olsaydı, çıxışlara baxılmazdı. Sadəcə, İlqarın azad olunması üçün konkret qərar ve-

rimləyib. Daha doğrusu, onu azad etmək istəmirlər. Bu bir dalə ki Şəkidedir. Bakıya qayıtmaq istəyir. Çünki buradan bizə Şəkiyə sovqat aparmaq çox çətinidir. Nə vaxt qayıtlacağını gözləyirik".

I.Məmmədovun vəkil Fuad Ağayev son məhkəmə qərarı ilə bağlı qarşıdakı günlərdə atacaqları addımlar barədə hələ ki, məlumat verməyin düzgün olmadığını söylədi. Vəkil REAL sədrinin məhkəmə çıxışlarının azadlığa çıxmasına mane olmasını barədə iddialara da münasibət bildirməyərək, bu sualın haqkiyə yönəldirilməsini istədi.

□ Cavanshir ABBASLI

"Avtovağzal" stansiyası da problemləri həll etmədi

Yeni metro stansiyasının qarşısında dayanacaq olmaması vətəndaşları zülmə salır

Çoxlarının uzun zamandır açılışını gözlədiyi "Avtovağzal" metro stansiyası bir qədər öncə istifadəyə verildi. Bu xəbər tez-tez Bakı Beynəlxalq Avtovağzalından istifadə edənlərlə yanaşı, Sumqayıt, Saray, Masazır, Xırdalan qəsəbələrində yaşayan sakinlərini də sevindirdi. Səbəb isə birdir; rahatlıq və az zaman itkisi...

Haqqında bəhs etdiyimiz qəsəbələrə sakinləri narahat, köhnə, daim dolu olan marşrut avtobusları ilə tıxacda qala-qala hər gün işə, dərse, evə getməli olurlar. Lakin "Avtovağzal" metro stansiyasının istifadəyə verilməsi avtobusların burada dayanmasına və sərnişinlərin yollarını metro ilə davam etmələrinə yol açacaqdı.

Həmçinin işdən geri dönmə vətəndaşlarımız artıq metronun "20 Yanvar" stansiyasından çıxıb, o hay-küydə, "Sumqayıta 1 nəfər", "Qardaş, Masallıya gedirsən?", "Sabirabada qabaq yer" səslərini eşitmədən, rahatca "Avtovağzal" metro stansiyasından çıxıb, avtobusla evlərinə gedə bilərdilər. Amma...

Amması budur ki, Avto-

vağzal Kompleksinə doğru hərəkət edən avtobusların yeni metro stansiyasının yaxınlığında dayanmasında problem yaranır. Çünki burada dayanacaq yoxdur. Bu baxımdan, Sumqayıt, Saray, Masazır, Xırdalan qəsəbələrində yaşayan sakinləri marşrut avtobuslarının metro stansiyasının qarşısında saxlamamasından narazıdırlar.

Təbii ki, belə bir dayanacaqın olması həm avtobus sürücülərinin, həm də sərnişinlərin ürəyincə olardı. Çünki avtovağzaldan metro stansiyaya piyada gəlmək üçün xeyli vaxt sərf etməli sən.

Qeyd edək ki, marşrut avtobusları avtovağzalın arxasında dayanırlar. Oradan metronun girişinə qədər getmək üçün avtovağzalın için-

dən keçməli və oradakı mağazaların arasını dolaşma-dolaşma yola çıxıb azı 1 kilometr addımlamaq lazımdır. Təbii ki, bu, səhər saatlarında dərse və işə gecikən sərnişinlər üçün heç də əlverişli deyil.

Stansiyanın qarşısında avtobusların çoxu burada saxlamır. Bəziləri isə yolun qarşı tərəfində, qəzet köşkünün yanında dayanırlar. Bu, özü də problem yaradır. Belə ki, sərnişinlər orada

düşüb, həyatlarını təhlükəyə ataraq, avtomobil yolunu keçirlər. Orada piyada keçidi və ya zolağı yoxdur.

Bu zaman yolu keçənləri polislər də 20 manat cəriməliyə.

Bir sözlə, burada dayanacaq və piyada keçidi mütləqdir. Belə bir dayanacağın olması həm də avtovağzaldakı avtobusların sıxlığını aradan qaldırmış olardı.

☐ **Məhəmməd TÜRKMƏN**
Fotolar müəllifindir

Yenilik! Rusiyada təhsil almış və Moskvada müdafiə etmiş tibb elmləri namizədi, təcrübəli həkim Darya İvanovna

varikoz və postvarikoz trofik yaraları, habelə diabetik yaraları özəl metodika ilə, cərrahi müdaxiləsiz müalicə edir.
Tel (051) 634-40-01.

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Ertors" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gəzləmədən - lateks həlqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN
Tel: (055) 776-70-34

Terror xofu azərbaycanlı turistlərin yay planlarına zərbə vurub

Turpaket sifariş edənlərin sayı minimuma enib, şirkətlər həyəcan təbili çalır

Yay aylarının gəlişinə sayılı günlər qalsa da, Azərbaycan insanı üçün istirahət mövzusu hələ aktual deyil. Ötən ilin bu dönməsi ilə müqayisədə əhali erkən rezervasiya ilə maraqlanmır. Bu barədə bizə açıqlamasında "Fly Travel" turizm şirkətinin rəhbəri Məmməd Əliyev bildirdi.

Onun sözlərinə görə, xüsusən Türkiyədə istirahət imkanları ilə maraqlananlar minimuma enib. Müşahibimizin sözlərinə görə, İstanbul səfəri də artıq azərbaycanlılar üçün arxa plana keçib. Buna səbəb isə Türkiyədə son zamanlar bir-birinin ardınca baş verən terror aktlarıdır. Ehtimal edilir ki, yay aylarında xüsusən də turizm bölgələrində bu sayaq terror dəhşətlərinin sayı çox olacaq.

M.Əliyev dedi ki, hazırda Türkiyənin istirahət bölgələrinə olan turpaketlərin satışı donub. Hətta erkən rezervasiyanın müddəti bir qədər uzadılsa da, bu, müştərilərin sayını artırmadı. İndi isə yay ayları üçün turpaketlərin qiyməti müəyyənləşib. Amma dollarla: "Antalyanın 5 ulduzlu hotelinə 7 gün, 8 geciklik turpaketin qiyməti 600-700 dollardır. Bildiyiniz kimi, rusların da bu il Türkiyədə istirahəti minimuma enib. Bu baxımdan hotellər boş qalması deyər, qiymətlərin azalma ehtimalı da var. Amma indiki məqamda ən sərfəli variant turpaketlərin satın alınmasıdır. Hotellər ucuzdur, biletdə qiyməti bir qədər bahadır. Amma turpaket satın alanda biletdə ucuz başa gəlir".

İnsanların turpaket almamasının bir səbəbi terror təhlükəsidir, digər əsas səbəbi də manatın devalvasiyasıdır. Xarici turlar dollar və avro ilə hesablandıqı üçün turizmçilər dalana dirənib. İlk vaxtlar turizm şirkətləri dollar tapıb ala bilmədikləri üçün tur satın almaq da mümkünsüz olmuşdu: "Manatın devalvasiyası o qədər güclü olub ki, insanlar ancaq zəruri ehtiyacları barədə düşünməyə məcburdular. Səyahət keçib arxa plana. Bir az pulu olanlar da gələcəyi düşünüb, pulunu saxlayır, pul xərcləmək istəmirlər".

Türkiyə-Rusiya münasibətlərindəki gərginlik iki ölkənin turizm əlaqələrinə də mənfi təsir edib. Bir neçə aydan bəri davam edən soyuq müharibə Türkiyənin turizm bölgələrini bəzəyən rus turistlərin ayağını bu ölkədən kəsib.

Bu məsələdə daha bir element isə insanların təhlükəsizlik baxımından daxili turları tərcih etməyədir. Türkiyədə arzuladığı kurorta, hotellə gedə bilməyən azərbaycanlı məcburen ölkə daxilindəki istirahət bölgələrini tərcih edəcək. Turizmçilər ehtimal edir ki, iyunun əvvəllərində yerli hotel və istirahət bölgələri endirim tariflərini əhaliyə təqdim edəcəklər.

Yaya sayılı günlər qalıb. Terror və devalvasiya zərbəsinin insanların istirahətinə təsir göstərəcək-göstərməyəcəyini yaxın zamanda biləcəyik.

☐ **Sevinc TELMANQIZI**

Zaqatalada "vəhhabi əməliyyatı": 6 nəfər tutuldu

Respublikanın hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən Zaqatalada müştəkkil cinayətkarlığa qarşı həyata keçirilən əməliyyat barədə rəsmi məlumat yayılıb. APA-nın xəbərinə görə, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Respublika Baş Prokurorluğunun mətbuat xidmətlərinin birgə məlumatında bildirilir ki, qeyd olunan strukturların əməkdaşları tərəfindən görülmüş tədbirlərlə bölgədə dini dözümsüzlük və bölücülük meyilləri yayan, vətəndaşları hədə-qorxu və digər zorakı üsullarla öz sıralarına cəlb etməyə çalışan, əhali arasında pozuculuq işləri aparan Zaqatala rayon sakinləri Elşad Musayev, Abakar Qaziyev, İslam Ağalarov, Vüqar Cəbrayılov, Bəşir Həməzəyev və Vaqif Padarov saxlanılıblar.

Üzərlərinə və yaşadıqları ünvanlara baxış zamanı onlardan 2 ədəd avtomat silahı, 2 tapança, 13 əl qumbarası, 310 ədəd müxtəlif çaplı patron, 5 trolit şaşkası, həmçinin təbliği və yayılması qanunla qadağan edilmiş xeyli sayda dini ədəbiyyat əşkar edilərək götürülüb.

Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanılıb, istintaq aparılır.

Müştəkkil dəstənin cinayətkar əlaqələrinin ifşası, habelə digər üzvlərinin müəyyən olunaraq məsuliyyətə cəlb edilməsi istiqamətində təxirəsalınmaz istintaq və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir.

Kişilər!!! Axırmıçı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə **Azərbaycanda**, nə də **xaricdə heç kim kömək edə bilməyibse, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:**

- * **Cinsi zəiflik, meyllin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək** (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * **Cinsi marağın və cinsi aktların azalması**
- * **Vaxtıdan tez toxum ifrazatı** (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * **Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)**
- * **Prostatitlər.** Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * **Prostat adenomasi** (vəzidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * **Cinsi vəzilərin-xayaların böyünməsi** və ya **kiçilməsi**
- * **Qasıq-xayalıqda** sızılı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən **xarici cinsi üzvün** balaca olması
- * **Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi**
- * **Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi** (Peyroni xəstəli.)
- * **Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı**
- * **Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)**
- * Hormonal və iltihablı **sonsuzluq** (kişilər və qadınlarda da)
- * **Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları**
- * Sidik aktlarının gecə ya **gündüz tez-tez olması**
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı **sidikdə və spermada qan olması**
- * **Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalqlar və ağrılaşmalar**
- * **Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar**
- * **Yuxuda iken və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması**
- * **Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz**
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunların dərmansız müalicəsi

Həkimə zəng etmək üçün (saat 11.00-dan sonra)

Tel: (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com doktor Vaiz Səmədov.

"Bakıda keçiriləcək Formula 1 Avropa Qran-Prisi yarışına çıxarılan biletlerin satışından təxminən 3-4 milyon manat arası gəlir əldə etmək mümkün olacaq". Bunu bir neçə ay öncə jurnalistlərə açıqlamasında gənclər və idman naziri Azad Rəhimov demişdi. Və indi yarışlar başlanıb. Maliyyə məsələlərini yada salmaq üçün "Yeni Müsavat" bəzi rəqəmləri təqdim edir.

İlk gündən açıqlanıb ki, yarış üçün 30 min bilet satışa çıxarılib. Bilet satışına fevralın 19-dan etibarən internet vasitəsilə start verilib. Satış həm internet, həm də kassa vasitəsilə mümkün olub.

Yarış canlı izləmək üçün azarkeşlər ən azı 19 manatlarından keçməli olacaqlar. Ən baha bilet isə 620 manatdır. Qeyd edək ki, Azərbaycan vətəndaşları biletləri 40% güzəştə əldə edə biləcəklər. Bəzi bilet qiymətlərini nəzərinizə çatdırırıq:

İçərişəhər tribunası (3 gün) 440 AZN, Muğam tribunası (3 gün) 370 AZN, Sahil Tribunası / 3 gün 370 AZN, ayaqüstü zona (3 gün) 95 AZN, ayaqüstü zona / Yalnız ilk gün - 19 AZN

Dünyada da vəziyyət ən azı bizimki kimidir. Formula 1 yer üzündə ən çilgin azarkeşi olan və yaxşı bilinen yarışlardan biridir. Böyük rəqabətlə müşayiət olunan Gran Prix yarışını yerində izləmək qiyməti sizə bir az yüksək görünə bilər. Lüks idman aksiyası üçün bilet qiyməti 513 dollardan başlayır.

Olimpiadalarda tennis, üzmə və basketbol kimi idman növlərinin bilet qiymətləri olduqca yüksək olsa da, olimpiadanın açılış mərasimi bunlardan daha yüksəkdir. Meydana yaxın yerləri üzgüçülük yarışına 700 dollara, atletizmde isə 4000 dollara satırlar.

BBC-nin araşdırmasına görə, Dünya Formula 1 yarışları maliyyələşdirilməsinin məxfiliyi ilə məşhurdur və Grand Prix keçirilməsinin xərcləri ölkədən ölkəyə fərqli olan çox sayda müxtəlif faktorlardan asılıdır. Buna baxmayaraq, bildiyimiz bəzi məsələlər var ki, orta hesabla xərci hesablamaq imkanı verir.

Birincisi yarışın qiymətidir. Yarışların əksəriyyəti öz ölkələrini F1-in dünya şöhrəti vasitəsilə təbliğ etmək istəyən müvafiq hökumətlərin öz hesabına keçirilir.

Orta hesabla ev sahibliyi etməyin haqqı birinci il üçün 25 milyon dollardır. Bundan sonra hər növbəti ildə qiymət qalxır.

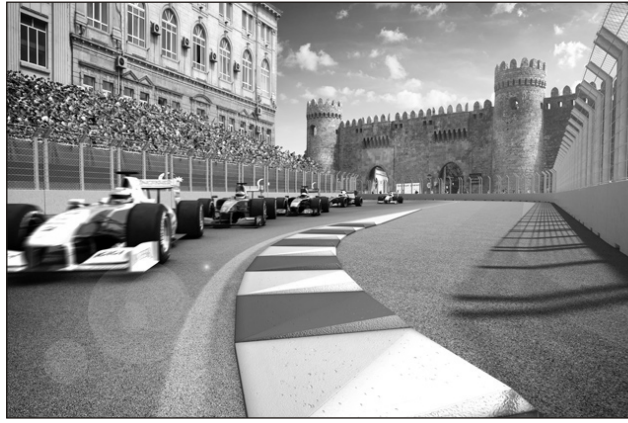
Bunun ardınca, tribunaların kirayələnməsi, dayanacaq meydanlarının, həkim və tibb mərkəzlərinin və bütün infrastrukturun xərcləri gəlir. Bunların hamısı bir neçə milyon dollar deməkdir.

Avstraliyada, Melburndakı Albert Park, Bakıda olduğu kimi şəhərdaxili dövredir və on il müddətində 875 milyon dollar xərc tələb edib. Bu hesabdən bir il 87, 5 milyon dollar düşür.

Bir az da tarix barədə. Ralli yarışları ilk benzinli yanacaq avtomobillərin hazırlanması ilə başlanıb. İlk yarış 1894-cü ilin 22 iyul tarixində keçirilib. Parisin "Le Perir Jo-

Formula 1 yarışları və onun maliyyəsi... bir az da tarixi

Ölkələrin çəkdiyi xərclər təxminən bərabərdir

urnal" adlı dərgisi tərəfindən maliyyələşdirilən yarış Paris-Rouen arasındakı 126 kilometrlik bir məsafədə 21 maşının qatılması ilə başlanıb. Bu, daha çox bir etibarlılıq yarışının qatılmasıdır. Ancaq yarışın adı "Parisdən Rouenə - 1894" olaraq dəyişdirilib. Yarışmaçılar "Karl Benz", "Benz Cie", "Cottlieb Daimler", "Vilhelm Maybach" kimi industriya maşınları ilə yarışa qatılıb. İrəliləyən illərdə maşın idmanlarında fərqli sahələr də inkişaf edib və ilk dəfə "pist yarışları" adlandırılan yarışlar

1898-ci ildə Periqueeuxdə düzənlənib. Nəticələrin elan edilməsi və yayımlanması ilə bu, bir yarışma xarakteri daşımağa başlayıb. Bu yarışmanın öz nəticələri çərçivəsində bir bütünlüyü var və özünəməxsusdur. Bir və ya bir neçə mərhələdən, eləcə də finaldan ibarətdir. Sərbəst meşqləri və sıralama turlarını əhatə edə bilər, bənzər formada da bölümlərə ayrılır.

Yarışmanın başlama zamanı olaraq, daha öncə müəyyənləşdirilən idari və texniki nəzarətin olması vacib şərt

kimi qəbul edilir. Bu, yarışmanı, meşqləri və yarışmaçıları əhatə edir. Sürət yarışları öncədən müəyyənləşdirilən, orta bir sürətdə, qismən və ya tamamilə normal nəqliyyatı açıq yol üzərində heyata keçirilən yarışmalardır. Bir ralli yarışına ya bütün maşınların izləyəcəyi tek bir məkandan, ya da ortaq bir məkən tapılmasa, bir neçə məkandan ibarət ola bilər. Özəl mərhələlərin xaricindəki məkən və məkənlər "Normal etap" adlandırılır. Bu normal mərhələlərdəki sürət heç bir şəkildə yarışmanın səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsində bir faktor olmamalıdır.

Beynəlxalq rallilərdə bütün maşınların gücü təxminən 300 hp ilə məhdudlaşdırılır.

Bu yarışlar keçirilən zaman baş ünvan olan şəhərlərdə nə baş verirdi? İlk növbədə yarışların keçirildiyi yollar ictimai nəqliyyata qapalıdır. Bir çox yarışlar şəhərlərarası keçirilirdi - Parisdən Venaya və ya əksinə. Bəzilər qapalı traslarda baş tutur-

du. Bundan başqa, yarışın təşkilatçıları bir qayda olaraq, təhlükəsiz və yararlı, funksional yolların qurulmasına məsuldular. Bunlardan biri yarış trası kimi ən qədimi sayılan "Indianapolis Motor Spiduey" trası olub. Bu tras 1909-cu ildə istifadəyə verilib və hələ də fəaliyyət göstərməkdədir. İngilislər də daxil olmaqla, avropalılar şəssə yarışlarına üstünlük verirdilər. Taxta panellərdən hazırlanmış sürət traslarının tikilməsi də bu sahədə mühüm yenilik idi. 1915-ci ildən 1930-cu ilə qədər 24 belə tras istifadəyə verilib.

Amma hər bir gözəlliyin bir neçə mənfi cəhəti də var. Belə ki, Avropada bu yarışlar zamanı baş verən bir neçə bədbəxt hadisədən sonra ralli yarışları ictimai yollarda yox, məhz yarış traslarında keçirilməyə başlanıb. Yarış maşınları ilə yanaşı, onları daim nəzarətdə saxlayan maşınlar da hər zaman onları müşayiət edib.

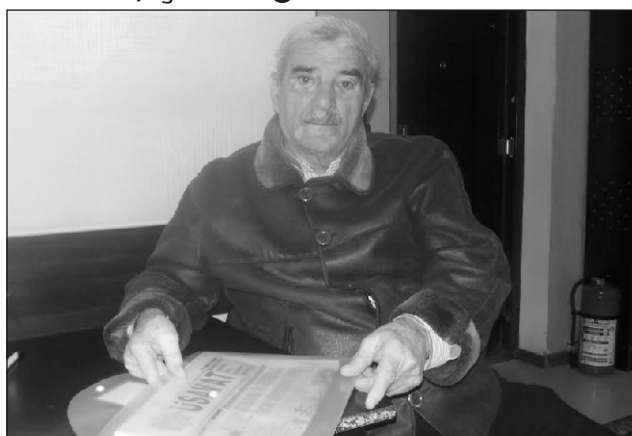
□ Sevinc TELMANQIZI

Bayraq Meydanında yenə sökülən qaraj söhbəti

Kompensasiyasını tələb edənlərin bir çoxu istəyinə çatmamış dünyasını dəyişib, digərləri isə...

Hərbi Donanma Qüvvələrinin bir qrup veteranı onlara məxsus 119 qarajın Dövlət Bayraq Meydanının tikintisi ilə əlaqədar sökülüyünü, ərazisinin zəbt olduğunu və bunun müqabilində onlara heç bir kompensasiya verilmədiyini iddia edərək redaksiyamıza şikayət ediblər.

"Yeni Müsavat"ın redaksiyasına üz tutan şikayətçi Əli Rzayev bildirib ki, 2008-ci ilin 30 oktyabrında onlara məxsus "Kaspiyets-1", "Kaspiyets-2", "Kaspiyets-3" qaraj kooperativlərinin Bakı şəhəri, Səbail rayonuunda yerləşən 119 qarajı Dövlət Bayraq Meydanının və o zaman tikintini aparən "AZENKO" şirkətinin nümayəndələri tərəfindən zəbt edilib. Əvvəlcə onlara kompensasiya verilecəyi vəd edilse də, sonradan rayon icra hakimiyyətinin nümayəndəsi Qəzənfər Novruzov qarajların qanunsuz tikildiyini və heç bir kompensasiyanın ödənilməyəcəyini bildirib.

Mübahisəyə aydınlıq gətirmək üçün o zaman məsələyə Səbail rayonunun icra başçısı S.Ələkbərov və HDQ komandanı Ş. Sultanov müdaxilə edib. Onlar Dövlət Bayraq Meydanının keçmiş direktoru Rəşad Məmmədovla görüşüblər. Görüşün detalları kooperativ sahiblərinə açıqlanmasa da, qarajların sökülməsinə qərar verilib: "Sahib Ələkbərov söküntü haqqında əmr verib getdi. Sahəyə

ekskavatorlar gəldi. Sürücülərlə biz etirazçılar arasında dava yaradı. Ekskavatorun tırtıllarının altına uzandıq ki, texnikanı dayandırsınlar. Polis bizi dəyənəklə dağıtdı. Hadisə yerinə gələn jurnalistləri də polis qovdu. Sonra 31 oktyabr 2008-ci il tarixində axşam təcili şəkildə BŞİH başçısı 580 sayılı sərəncamını imzaladı, onu bizə təqdim edib qarajları dağıtdılar. Qarajlarda bizim avtomobillərin ehtiyat hissələ-

ərazisi qonşuluqda olan HDQ 600 sayılı hərbi hissənin ərazisinə birləşdirilib: "Bir tərəfdən HDQ-nin keçmiş komandanı Ş. Sultanov, köməkçisi Elxan Hacıyev, digər tərəfdən Dövlət Bayraq Meydanının keçmiş direktoru Rəşad Məmmədov və icra nümayəndəsi Qəzənfər Novruzov sözləşmə bağlamışdılar ki, bu da kooperativi və HDQ-ni ayırın hasarın dərhal sökülməsinə təsdiq edirdi. Nəticədə Ş. Sultanov və onun köməkçisi E.Hacıyev Şıxov massivində torpaq sahələrinə yiyələndilər. Məhkəmədə isə Maliyyə Nazirliyinin nümayəndələri deyirdi ki, biz qarajlara görə pulları köçürmüşük. Bakı meriyasının vəkili A.Adelkarov isə gülə-gülə bizə dedi ki, məhkəməyə müraciət etməkdə davam edin. Bəlkə o vaxta qədər sizlərdən kimsə sağ qalar".

Ə.Rzayev artıq onunla mübarizəyə başlayan dostlarından 20 nəfərdən çoxunun bu qalmaqalarda yaşadıkları stress səbəbindən dünyasını dəyişdiyini dedi: "20-25 nəfərimiz dünyasını dəyişdi. 10-15 nəfər qalmışdıq. Hamımız infarktdan və insultdan əziyyət çekirdik. Bu cinayət deyilmi? Adam öldürən 15 il azadlıqdan məhrum edirlər. Bəs bu 25 nəfərin ölümünə səbəb olan firndaqçılar, bizi əmlakımızdan məhrum edənlər nə vaxt öz cəzalarına çatacaqlar?"

Əks tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

□ Nərgiz LİFTİYEV
Foto müəllifidir

ri, sökülmüş və hərəkətsiz vəziyyətdə olan avtomobillər, ev əşyalarımız da var idi ki, onlar da dağıntı altında qaldı. Orada iştirak edən bütün zərərçəkənlər sonradan ağır ürək xəstəliyinə tutuldular, insult, infarkt keçirənlər oldu. 6 nəfər sonradan dünyasını dəyişdi".

Şikayətçinin sözlərinə görə, bu qarajların onları tam qanuni mülküdür və onlarla keçmiş hərbi qulluqçu illərlə cüzi əmək haqqından qəpik-qəpik yığıb bu qaraj kooperativlərini yaradıb: "Biz uzun illər öncə pul toplayıb 1 hektar sahəsi olan bataqlıq dəniz sahilini qurudub, orada qarajları tikmişdik. Bunun üçün oraya 9500 kubmetr torpaq tökmüşdük. BŞİH-in qərarı ilə bizə orada "Kaspiyets-1", "Kaspiyets-2", "Kaspiyets-3" qaraj kooperativlərini təşkil etməyə icazə verilmişdi. Bütün qarajların sənədləri, texniki pasportları var idi. Bankda hesabımız var idi, vaxtında vergilərimizi ödəyirdik. "Kaspiyets-1"-də 29 qaraj, "Kaspiyets-2"-də 70 qaraj,

"Kaspiyets-3"-də 20 qaraj var idi. Neçə ildir ki, o qarajların müqabilində bizə heç bir kompensasiya ödənilmir".

Əli Rzayev onu da bildirdi ki, hazırda 10-15 nəfər məhkəmə proseslərini davam etdirir: "Artıq 92 məhkəmə iclasından keçiblər. Dəfələrlə Ali Məhkəmədə qarajlara görə kompensasiyanın ödənilməsi ilə bağlı qərar çıxarılib. Lakin qərarlara əməl olunmayıb. Təəccüb doğuran məqam isə odur ki, hamı eyni sənədlərə malik olsa da, məhkəmə zərərçəkənlərdən bəziləri haqqında kompensasiyanın ödənilməsindən imtina edilməsi haqqında qərar çıxarıb. Sual veririk ki, məhkəmələr niyə bəzilərinə müsbət, bəzilərinə mənfi qərar çıxarırlar. Deyirlər ki, bu yuxarıların işidir. Xüsusi mülkiyyətə dair konstitusiyaya hüquqları pozulursa, onda hansı demokratiya və ədalət institutları barədə danışırıq?"

Şikayətçinin iddialarına görə, qaraj kooperativinin